

ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΗΜΕΡΩΝ ΕΙΡΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΕΙΣ ΠΟΛΩΝΙΑΝ.

Ἡ Δευτέρα, 15^η / 28^η Ἰουνίου 2010, τελευταία ἡμέρα τῆς εἰρηνικῆς ἐπισκέψεως τοῦ Μακαριώτατου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας, ἀφιερῶθη εἰς συναντήσεις πολιτικῶν προσώπων τοῦ κράτους τῆς Πολωνίας.

Τὴν πρωΐαν τῆς ἡμέρας ταύτης, Δευτέρας 15^{ης} / 28^{ης} Ἰουνίου 2010, παρέθεσε πρόγευμα εἰς τὸν Μακαριώτατον καὶ τὴν Συνοδείαν Αὐτοῦ ὁ Ὑπουργός Ἐσωτερικῶν τῆς Πολωνίας κ. Jerzy Miller, παρόντος τοῦ Ὑφυπουργοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Αὐτοῦ κ. Ἰωσήφ Ροζάνσκη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν.

Εἰς τὸ πρόγευμα τοῦτο, ἐρωτηθεὶς σχετικῶς περὶ τῶν ἐντυπώσεων Αὐτοῦ εἰς Πολωνίαν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, ὠμίλησε περὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας ὡς ἀδελφῆς Ἐκκλησίας, μετὰ τῆς ὁποίας ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων συνδέεται διὰ στενῶν σχέσεων ἀπὸ τοῦ 17^{ου} μ.Χ. αἰῶνος, περὶ τῆς παρασχεθείσης ὑπ' αὐτῆς καὶ ὑπὸ τοῦ κράτους τῆς Πολωνίας φιλοξενίας καὶ περὶ τῶν ἱστορικῶν αὐτῶν Ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων, τὰ ὁποῖα ἡ Πατριαρχικὴ Συνοδεία εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ γνωρίσῃ εἰς Πολωνίαν.

Παρακληθεὶς ὡσαύτως νὰ δώσῃ λόγον περὶ τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, ὁ Μακαριώτατος εἶπεν ὅτι τοῦτο τυγχάνει ὁ ἀρχαιότερος χριστιανικός ἐκκλησιαστικός θεσμός τῆς Ἀγίας Γῆς, ἔχων ἀπόλυτον ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν ἐπ' αὐτῆς, μὴ ὑποκειμένην εἰς ἀνωτέραν Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν ἐδρεύουσαν ἔξω καὶ ἐκτεινομένην σήμερον εἰς τρεῖς πολιτικὰς κυβερνητικὰς ἐξουσίας, Ἰσραήλ, Ἰορδανίαν καὶ Παλαιστινιακὴν Αὐτονομίαν, τὰ συμφέροντα τῶν ὁποίων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀλληλοσυγκρούονται. Εἰς τὸ λίαν εὐαίσθητον καὶ τεταμένον τοῦτο πολιτικόν περιβάλλον τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καλεῖται τὸ Πατριαρχεῖον ἀνέκαθεν καὶ ἰδίᾳ σήμερον νὰ διαφυλάξῃ τοὺς Ἁγίους Τόπους, τὰ Πανάγια Προσκυνήματα, νὰ ἐξασκήσῃ τὸ ποιμαντικόν αὐτοῦ ἔργον καὶ πέραν τούτου, τὸ κοινωνικόν, πολιτιστικόν, ἀκόμη καὶ πολιτικόν.

«Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔργον», εἶπεν ὁ Μακαριώτατος, «ἐκτελεῖ τὸ Πατριαρχεῖον παραμένον ἐκκλησιαστικόν σῶμα, μεσολαβοῦν ὅμως διὰ τοῦ μηνύματος τῆς εἰρήνης, τὸ ὁποῖον ζῆ πρός τὰς ἀντιτιθεμένας μεταξὺ αὐτῶν πολιτικὰς πλευράς καὶ ἀποτελοῦν γέφυραν συνδέσεως αὐτῶν καὶ προσπαθοῦν νὰ δημιουργῆ διόδους καὶ διέξοδα εἰς τὸ πολιτικόν ἀδιέξοδον. Τὸ Πατριαρχεῖον, συμβιῶσαν μετὰ τοῦ Ἰσλάμ ἀπὸ τὸν 7^{ον} μ.Χ. αἰῶνα, γνωρίζει πῶς νὰ καλλιερῆ τὸν θρησκευτικόν διάλογον μετὰ τῶν Μουσουλμάνων, καλλιεργεῖ δέ τοῦτον καὶ μετὰ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ δύναται οὕτω νὰ συμβάλῃ λίαν θετικῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς εἰς τὴν μείωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ αἰτία πολλῶν φαινομένων βίας σήμερον εἰς τὸν κόσμον διεθνῶς».

«Ὁ διαμεσολαβητικός οὔτος καὶ εἰρηνευτικός ρόλος τοῦ Πατριαρχείου γίνεται ἀποδεκτός λόγῳ τῆς ἐμπιστοσύνης πρός αὐτό, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι δέν ἐξυπηρετεῖ ἀλλότρια συμφέροντα. Δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον ἀντιπροσωπεύει

ὄλους τούς Ὀρθοδόξους ἀλλά καί ὄλους τούς Χριστιανούς εἰς τήν Ἁγίαν Γῆν».

Ἀπαντῶν δέ ὁ κ. Ὑπουργός εἰς τόν Μακαριώτατον, εἶπεν ὅτι ἡ ἐπίσκεψις Αὐτοῦ περιποιεῖ τιμὴν εἰς τήν χώραν τῆς Πολωνίας. Ὅτι ἡ Πολωνία εἶναι μία νέα χώρα μέ πολλὰς ἐθνικότητας καί θρησκευτικὰς ὁμολογίας, ὅτι οὐδέποτε ὑπῆρξε πεδῖον θρησκευτικῶν πολέμων, ἀλλά μᾶλλον καταφύγιον πολιτικῶν καί θρησκευτικῶν προσφύγων, ὅτι ἡ φύσις τοῦ Πολωνοῦ πολίτου γενικῶς εἶναι συμπαθῆς πρὸς τούς θρησκευτικῶς καταδιωκομένους, ὅτι ἐάν ἐρωτήσῃ τις τούς Πολωνούς πολίτας, τό 90% αὐτῶν θά εἶπῃ ὅτι θρησκεύει, ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Πολωνίας εἶναι ἡ δευτέρα χριστιανική ὁμολογία μετὰ τήν Καθολικήν καί ὅτι μετὰ τήν κατά τόν 2^{ον} Παγκόσμιον Πόλεμον ἐπελθοῦσαν κρίσιν εἰς τὰς σχέσεις μεταξύ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καί τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς καί τοῦ κράτους τῆς Πολωνίας, ἤρχισε νά ἐπέρχεται διευθέτησις καί ἐξομάλυνσις ἐπὶ τὰ βελτίω.

«Τοῦτο ἤρχισε», εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργός, «μετὰ τήν ὑπογραφεῖσαν συμφωνίαν τό 1990, εἰς τήν ὁποίαν ἀπεδέχθημεν τήν ἀπαράβατον ἀρχήν τοῦ σεβασμοῦ τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας. Ἡ Ρωμαιοκαθολική βεβαίως Ἐκκλησία εἰς Πολωνίαν ὑπερτερεῖ εἰς ἀριθμούς καί δύναμιν, χάρις ὅμως εἰς τήν προσωπικότητα καί τόν τρόπον καί τό ἔργον τοῦ Μακαριωτάτου Μητροπολίτου Βαρσοβίας κ. Σάββα, δίδονται τὰ πρέποντα δικαιώματα ἰδιοκτησίας καί περιουσίας εἰς τήν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Τά μέλη τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας κοπιοῦν καί μοχθοῦν καί προκόπτουν εἰς τήν Πολωνικήν κοινωνίαν, ἔχοντα ἐκπρόσωπον εἰς τό Κοινοβούλιον καί μετέχοντα εἰς ποικίλας ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς τοῦ κράτους τῆς Πολωνίας. Παράδειγμα ἐπὶ τούτου εἶναι ἡ συμμετοχή αὐτῶν εἰς τό πένθος τῆς Πολωνίας κατά τό τραγικόν συμβάν τοῦ ἀεροπορικοῦ δυστυχήματος τοῦ Ἀπριλίου 2010. Ἐκπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας καί λαός ἦσαν πάντοτε παρόντες κατά τήν παραλαβήν τῶν νεκρῶν εἰς τό ἀεροδρόμιον καί κατά τὰς ἐπιμνημοσύνας προσευχάς. Δυστυχῶς, ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι, λόγῳ ὑπερηφανίας νομίζομεν ὅτι δέν χρειαζόμεθα τόν θεόν καί τόν λησμονοῦμεν καί τόν ἐνθυμούμεθα μόνον κατά τὰς συμφοράς ἡμῶν. Ἡ Ἐκκλησία μᾶς ὑπενθυμίζει πάντοτε τήν ἀλήθειαν τῆς ἀνάγκης, πού ἔχομεν διά τόν θεόν. Εἰλικρινῶς εὐχαριστῶ προσωπικῶς διά τήν καλήν συνεργασίαν τόν Μητροπολίτην κ. Σάββαν καί τόν βοηθόν Ἐπίσκοπον Αὐτοῦ, θεοφιλέστατον Γεώργιον».

Ὁ Μητροπολίτης Σάββας ἐπιβεβαιῶν, ἀνεφέρθη εἰς τό ὅτι τό φαινομενικῶς ἀκατόρθωτον, ὠρισμένας φοράς καθίσταται δύσκολον καί ἔπειτα ἐφικτόν, χρησιμοποιοῦν ὡς παράδειγμα τήν ἐπὶ τό αὐτό συνάντησιν τοῦ ἀναπληρωτοῦ Πρέσβευος τοῦ Ἰσραήλ καί τοῦ Πρέσβευος τῆς Παλαιστινιακῆς Αὐτονομίας εἰς Πολωνίαν κατά τό παρατεθέν τήν Κυριακήν γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων. Διαρκοῦντος τούτου, οἱ διπλωματικοί ἀντιπρόσωποι ἀκολουθοῦντες τήν προσφώνησιν τοῦ Πατριάρχου, εἰρηνικῶ τῷ τρόπῳ, προσεφώνησαν.

Συμφωνῶν ὁ κ. Ὑπουργός, εἶπεν ὅτι εἰς τό κτίριον τῆς Πολωνικῆς Κυβερνήσεως, εἰς τό ὁποῖον φιλοξενεῖται τώρα ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων καί εἰς τό ὁποῖον συνηντήθησαν κατά τό γεῦμα οἱ δύο ὡς ἄνω διπλωμάται ἐγένοντο αἱ περισσότεραι συναντήσεις παραγόντων τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας καί τῆς Ὀρθοδόξου μετὰ κυβερνητικῶν παραγόντων διά τήν προετοιμασίαν τῆς ὡς ἄνω ρηθείσης συμφωνίας τοῦ 1993. «Εἰς ταῦτας», εἶπεν, «συνέβαλεν κατά πολύ ἡ ἐκπροσώπησις τῆς Ἐκκλησίας. Καί τοῦτο νομίζω, διότι οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας προσεγγίζουν τὰ πράγματα ὑπό τό πρῖσμα τῆς αἰωνιότητος, εἰς τήν ὁποίαν πιστεύουν, ἐν ᾧ ἡμεῖς οἱ πολιτικοί τὰ προσεγγίζομεν ὑπό τό πρῖσμα τῶν ἐκάστοτε προσεχῶν ἐκλογῶν».

«Τοῦτο, ὃ εἶπατε, τιμᾶ Ὑμᾶς, κ. Ὑπουργέ», εἶπεν ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων. Συνεχίζων ὁ κ. Ὑπουργός, εἶπεν ὅτι παραδείγματα καί βοηθοί εἰς τήν ζωήν του ἦτο ἀφ' ἑνός μὲν ὁ ἀποβιώσας ἀείμνηστος Πάπας Ἰωάννης Παῦλος ὁ Β' Βοϊτίλα, ἀφ' ἑτέρου δέ εἶναι ὁ παρὼν βοηθός αὐτοῦ, Ὑφυπουργός τῆς Ἱεροσολυμιτικῆς Διοικήσεως, ὁ ὁποῖος γνωρίζει καλά τὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί τὰ τῆς διδασκαλίας αὐτῆς περί θεώσεως. «Πολύτιμος συνεργάτης μου ἐπίσης εἶναι ὁ Μακαριώτατος Μητροπολιτικὸς Σάββας», εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργός, «τόν ὁποῖον ἐπισκέπτομαι, ὅταν ἔχω ἀμφιβολίας εἰς ὠρισμένα θέματα καί, ὅταν μετὰ τήν συζήτησιν μετ' αὐτοῦ ἀναχωρῶ, δέν ἔχω πλέον τὰς ἀμφιβολίας ταύτας. Τό παρελθόν Σάββατον ἐπεσκέφθην Ὁρθόδοξον ναόν μετὰ περιβολῆς μὴ φανερούσης τήν ιδιότητά μου πρὸς ἀποφυγὴν ἐπισημοτήτων καί εἶδον τόν ναόν προετοιμαζόμενον καί εὐπρεπιζόμενον καί ἠρώτησα διατί καί μοῦ εἶπον ὅτι ἐτοιμάζεται διὰ τήν ὑποδοχὴν τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων».

«Ὅπως βλέπετε, Μακαριώτατε, ἡ συμπάθεια τοῦ λαοῦ μας πρὸς τό Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων δέν εἶναι ἐθιμοτυπική, οἱ πιστοί μας θέλουν νά ἐγγίξουν τόν Πατριάρχην, ὁ ὁποῖος ἐγγίζει τόν Πανάγιον Τάφον. Ἔχομεν μίαν παλαιάν παροιμίαν, ἡ ὁποία λέγει: <δέχθηκες στό σπίτι σου ἐπισκέπτην; Δέχθηκες τόν θεόν>. Μέ αὐτό τό πνεῦμα πού δεχόμεθα τούς φιλοξενουμένους μας, δεχόμεθα πρωτίστως καί Ὑμᾶς. Αὐτό τό πνεῦμα διευκολύνει τήν εἰρηνικήν συνύπαρξιν Πολωνῶν, Ρώσων, Οὐκρανῶν καί μελῶν ἄλλων ἐθνικοτήτων εἰς τήν χώραν μας. Ἀπό τὰς πλέον εὐχαρίστους ἀναμνήσεις μου ἐκ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας εἶναι ἡ παρουσία μου κατόπιν προσκλήσεως εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τό 1981, ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ συμπληρώσεως 1600 ἐτῶν ἀπό τῆς Β' Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τό 381 μ.Χ., ἡ ὁποία ἐπεκύρωσε τήν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας περί τῆς θεότητος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὡς τοῦ τρίτου προσώπου τῆς Ἁγίας Τριάδος· καί εἰς μίαν τελετὴν Χριστουγέννων μέ τὰ κάλαντα ἀπό διαφόρους χορωδίας τῆς Ὁρθοδόξου Πολωνικῆς Ἐκκλησίας».

Ἐπὶ τούτοις, ὁ μὲν Μακαριώτατος Μητροπολίτης Βαρσοβίας ἠὲ χαρίστησε τόν κ. Ὑπουργόν διὰ τήν ἐπίσκεψιν καί τούς φιλόφρονας λόγους, ὁ δε Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος προσέφερεν εἰς τόν κ. Ὑπουργόν σταυρόν καί ἀστέρα φιλντισένιον ἐκ Βηθλεέμ, εὐχόμενος ὅπως ἐνισχύη καί φωτίζη αὐτόν εἰς τό ἔργον αὐτοῦ, ὁ δε Ὑπουργός προσέφερεν δῶρον τῷ Μακαριωτάτῳ καί ἐκάστῳ μέλει τῆς συνοδείας αὐτοῦ, ὡραῖον κονδυλοφόρον Parker.

Ἄμα τῇ λήξει τῆς ἐπισκέψεως ταύτης ἠκολούθησεν ἐπίσκεψις εἰς τὰ ἀνάκτορα τῆς Βαρσοβίας. Ὡς ἐπληροφόρηθην ἐκ τῆς ξεναγοῦ, τήν πρωτεύουσαν τῆς Πολωνίας μετέφερον ἐκ τῆς Κρακοβίας εἰς Βαρσοβίαν ὁ Αὐγουστος Σεκμοῦνδος τόν 16^{ον} αἰῶνα καί ἵδρυσεν εἰς αὐτήν τό ἀνάκτορόν του. Τοῦτο διατηρηθὲν κατεστράφη παντελῶς διὰ βομβαρδισμοῦ ὑπὸ τῶν Γερμανῶν, τό 1947, καί παρέμεινεν εἰς κατάστασιν τελείως ἐρειπιώδη ἄχρι τοῦ 1984. Ἐκτοτε μετὰ τήν ἐπισυμβᾶσαν μεταπολίτευσιν, ἀνελήφθη ἡ πρωτοβουλία καί ἡ προσπάθεια ἀνεγέρσεως αὐτοῦ, ὅπως ἦτο πρίν, εἰς τόν βαθμόν πού ἦτο δυνατόν νά ἐπιτευχθῇ τοῦτο, καί ἀποκατάστασις τῶν χώρων λειτουργίας του. Φαίνεται ὅτι τό ἐγχείρημα τοῦτο ἐπέτυχεν εἰς ἕνα μέγαν βαθμόν, ἂν κρίνῃ κανεῖς ἀπό τὰ 350 περίπου δωμάτια του, μέγала καί μικρά, διαμορφωμένα μέ τέτοιον τρόπον, ὥστε νά ἀπεικονίζουσι τήν λειτουργίαν τοῦ παλατίου, τῆς βασιλικῆς ζωῆς, διοικήσεως κ.τ.λ. Χορηγοί τοῦ ἔργου τούτου ὑπῆρξαν ὀργανισμοί καί ἰδιῶται. Οἱ χῶροι τοῦ παλατίου, διάδρομοι καί δωμάτια διακοσμοῦνται μέ πολλούς πίνακας ἀναγεννησιακῆς τέχνης ἢ καί συγχρόνου. Οἱ παλαιοί ἐκ τῶν πινάκων τούτων, εὐρεθέντες εἰς ἰδιώτας,

ήγοράσθησαν ή καί έπεστράφησαν δωρεάν ύπ' αύτϊν. Ούτοι τότε, προαισθανόμενοι τήν καταστροφήν, έφυγάδευσαν τούς πίνακας άπό τό παλάτιον καί έφύλαξαν αύτούς, μέχρις ότου έδημιουργήθησαν αί προϋποθέσεις διά τήν έπιστροφήν αύτϊν. Τό άποκατασταθέν παλάτιον άποτελεϊ σήμερα μουσειακόν χϊρον διά ξενάγησιν καί περιήγησιν εις διαφόρους φάσεις τής ιστορίας τής Πολωνίας διά μαθητάς σχολείων καί Πολωνούς πολίτας καί ξένους περιηγητάς.

Μετά τήν ξενάγησιν εις τόν Μουσειακόν χϊρον τουϊτον, ήκολούθησεν μετάβασις εις τόν Οϊκον Εύγηρίας τής Μητροπόλεως Βαρσοβίας. Ο οϊκος ούτος, ίδρυθείς άρχικϊς ύπό του νϋν Προκαθημένου τής Έκκλησίας τής Βαρσοβίας, λειτουργεϊ σήμερα, έχων ως Προϊστάμενον τόν ιερέα π. Θεόδωρον καί φιλοξενϊν περί τούς τριάκοντα υπερήλικας.

Ο Προϊστάμενος τουϊ ιδρύματος, π. Θεόδωρος, ύπεδέχθη τόν Μακαριώτατον, καλωσορίζων Αύτόν ως άγγελον παραμυθίας διά τούς γέροντας, ό δε Μακαριώτατος εύλογϊν τούς γέροντας έπέδωσεν εις αύτούς εϊκόνας καί άλλα δϊρα καί ηύχήθη εις αύτούς νά φθάσουν εις άκραν ήλικίαν καί νά δυνηθοϋν νά ειπουν ως ό Συμεϊν ό Πρεσβύτης: «Νϋν άπολύεις τόν δοϋλόν Σου, Δέσποτα...».

Ο Προϊστάμενος π. Θεόδωρος παρέθεσε φιλόξενον τράπεζαν εις τάς Πατριαρχικάς Συνοδειάς. Μετά τουϊτο ήκολούθησεν έπίσκεψις εις τόν Πρόεδρον τής Γερουσίας εις τήν έδραν αύτου παρά τό Κοινοβούλιον.

Ούτος μετά τουϊ προσωπικοϋ τουϊ Γραφείου αύτου ύπεδέχθη τόν Μακαριώτατον, καλωσορίζων τουϊτον καί λέγων ότι ειχε τήν εύκαιρίαν εις τήν πρό έτους έπίσκεψιν αύτου εις Ίσραήλ, Γάζαν καί Ίορδανίαν νά γνωρίση τήν επικρατοϋσαν εις τήν περιοχήν αύτήν δύσκολον κατάστασιν. «Παρά ταϋτα», ειπεν, «έπιθυμϊ νά άκούσω παρ' Ύμϊν, ό Όποϊος ζητε συνεχϊς εις τήν περιοχήν αύτήν, έπαινϊν πρϊτον Ύμϊς διά τό διάβημα τουϊτο τής έπισκέψεως Ύμϊν εις Πολωνίαν καί εις τήν Γερουσίαν, διάβημα οϊκουμενικόν, διανοϊγον προϋποθέσεις διαλόγου καί συνεργασίας».

Ο Μακαριώτατος ηύχαρίστησε διά τάς προσήσεις καί έξέφρασε τάς εύχαριστίας Αύτου διά τήν προσγενομένην εις Αύτόν τιμής έκ τής έπισκέψεως εις τήν χϊραν τής Πολωνίας καί τήν Γερουσίαν. Όσον άφορϊ εις τό Πατριαρχεϊον καί τήν περιοχήν, εις τήν όποιαν αύτό ύπάρχει, περί τϊν όποιϊν έζήτησε λόγον ό Πρόεδρος τής Γερουσίας, ό Μακαριώτατος ειπεν ότι τό Πατριαρχεϊον έχει ζωήν 2000 έτϊν εις τήν Αγίαν Γϊν. Εϊναι ή πρώτη Έκκλησία τής Αγίας Γϊς εις ιστορίαν καί πρεσβεϊα τιμής καί δικαιοδοσίας καί άγωνίζεται μετά τϊν άλλων Έκκλησιϊν τής Αγίας Γϊς διά πρόοδον εις τόν πνευματικόν καί εκκλησιαστικόν τομέα, ό όποϊος ειναι καί ό κυρίως άρμόζων εις αύτό χϊρος. Ός όμως έκ τής περιοχής καί τής επικρατούσης εις αύτήν εκρύθμου πολιτικής καταστάσεως, τό Πατριαρχεϊον παρωθεϊται νά κάμη κινήσεις καί πρός τόν πολιτικόν χϊρον διά βοήθειαν εις τήν επικράτησιν τής ειρήνης.

«Συγκεκριμένως», έτόνισεν ό Μακαριώτατος, «τό Πατριαρχεϊον συμμετέχει εις τό *Council of Religious Institutions of The Holy Land / Συμβούλιον θρησκευτικϊν Καθιδρυμάτων τής Αγίας Γϊς, τό όποϊον ίδρύθη καί μέ τήν κάλυψιν καί προστασίαν τουϊ State Department τϊν Η.Π.Α. καί έργάζεται, διά νά φέρη εις συναντήσεις καί διαπραγματεύσεις Ίσραηλινούς καί Παλαιστινίους, πολιτικούς καί θρησκευτικούς ήγέτας πρός προώθησιν τής ειρηνευτικής διαδικασίας εις Ίεροσόλυμα καί Μέσην Ανατολήν. Προσωπικϊς ήμεθα προσκεκλημένοι ως*

άντιπρόσωπος όλων τῶν χριστιανῶν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καί εἰς τήν πρό διετίας συνάντησιν εἰς Οὐάσινγκτον, προετοιμαστικήν αὐτῆς εἰς Ἀνάπολιν».

«Ἐπίσης μετέσχομεν εἰς τήν ἐν Κατάρ συνάντησιν, τήν γενομένην μέ τήν πρωτοβουλίαν τοῦ Brookings Institution, εἰς τήν ὁποίαν ἦτο παροῦσα καί ἡ Ὑπουργός Ἐξωτερικῶν τῶν Η.Π.Α. κ. Hilary Clinton. Πρό διετίας ἐπεσκέφθημεν ὡς προσκεκλημένοι τό Εὐρωπαϊκόν Κοινοβούλιον εἰς Βρυξέλλας καί ἔσχομεν συναντήσεις μετά διαφόρων παραγόντων αὐτοῦ διά θέματα τοῦ Πατριαρχείου, θέματα ἀφορῶντα ὅλους τούς χριστιανούς τῆς Ἀγίας Γῆς καί τήν εἰρηνευτικήν προσπάθειαν εἰς τήν Μέσην Ἀνατολήν. Ἡμεῖς βεβαίως παραμένομεν ἐκκλησιαστικοί ἡγέται. Δέν εἴμεθα πολιτικοί ἢ διπλωμάται, ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς περιοχῆς καί τῆς ἐπικρατοῦσης ἐν αὐτῇ καταστάσεως, ἀναγκαζόμεθα νά προσεγγίζωμεν καί τούς χώρους τούτους. Λόγω τοῦ ὅτι κινούμεθα εἰς τόν χῶρον τοῦτον, τόν ἐκκλησιαστικόν δηλαδή, ὑπάρχει ἐμπιστοσύνη πρὸς τόν θεσμόν τοῦ Πατριαρχείου καί ζητεῖται καί λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ γνώμη Ἡμῶν. Τοῦτο συμβαίνει καί διά τόν λόγον ὅτι τό Πατριαρχεῖον ὡς ὁ ἀρχαιότερος Χριστιανικός θεσμός τῆς Ἀγίας Γῆς ἔχει ἀποκτήσει διά μέσου τῶν αἰῶνων περιουσίαν πνευματικήν εἰς προσκυνήματα, ἐκκλησίας, μοναστήρια καί φυσικήν τοιαύτην πρὸς ἀξιοποίησιν, ὠρισμένην μάλιστα εἰς στρατηγικάς θέσεις καί ἐπομένως διαδραματίζει σημαντικόν ρόλον εἰς τό πολιτικόν γίνεσθαι τῶν Ἱεροσολύμων εἰς τό ἤδη διαμορφωμένον καθεστῶς τῶν Ἱεροσολύμων ἀλλά καί τό ὑπό διαμόρφωσιν εἰσέτι. Ἐκ τούτων ἀντιλαμβάνεσθε, κ. Πρόεδρε τῆς Γερουσίας, τήν εὐθύνην, τήν ὁποίαν ἔχει τό Πατριαρχεῖον διά τό ἔργον, τό ὁποῖον καλεῖται νά ἐξασκήσῃ».

Λέγων ὁ κ. Γερουσιαστής ὅτι ἀντιλαμβάνεται πόσον δύσκολον εἶναι νά κρατήσῃ τό Πατριαρχεῖον ἰσορροπίας εἰς ἓνα τοιοῦτον εὐαίσθητον χῶρον, ἐρωτᾷ τόν Μακαριώτατον περί τῶν ἐθνικοτήτων τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Πατριαρχείου. Ὁ Μακαριώτατος ἐξηγεῖ ὅτι ἐθνικότητες τοῦ Πατριαρχείου εἶναι οἱ Ἕλληνες, Ἄραβες, Ρῶσοι, Ρουμᾶνοι καί ὀλίγοι Πολωνοί, ὧν εἷς καί ὁ φιλοξενούμενος εἰς τό Πατριαρχεῖον διά μεταπτυχιακάς σπουδὰς εἰς τό Πανεπιστήμιον τοῦ Ἰσραήλ ἱεροδιάκονος π. Ἀλέξανδρος.

«Ἀντιλαμβάνομαι», λέγει ὁ κ. Ὑπουργός, «ὅτι ἔχετε μωσαϊκόν ἐθνικοτήτων, ὅπως ἡμεῖς εἰς Πολωνίαν», «...μέ τήν διαφοράν», συμπληρώνει ὁ Ἅγιος Βαρσοβίας, «ὅτι τό μωσαϊκόν εἰς Πολωνίαν δέν εἶναι ἔτοιμον πρὸς ἔκρηξιν, ὅπως αὐτό τῆς Μέσης Ἀνατολῆς».

Ὁ Πρόεδρος τῆς Γερουσίας ἠρώτησε τόν Μακαριώτατον καί περί τοῦ προσηλυτισμοῦ εἰς τόν χῶρον τῆς Ἀγίας Γῆς.

«Ἐπ' αὐτοῦ», εἶπεν ὁ Μακαριώτατος, «πρέπει νά λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι εἰς τόν χῶρον τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ἔχομεν θεοκρατικά καθεστῶτα. Ἡ θρησκεία ἔχει ἀπόλυτον καί καθοριστικόν ρόλον εἰς τήν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, ὄχι μόνον τήν θρησκευτικήν ἀλλά καί τήν κοινωνικήν καί τήν πολιτικήν. Τό Πατριαρχεῖον ἡμῶν ὄχι ἀπλῶς συνυπάρχει, ὄχι ἀπλῶς εὐρίσκεται εἰς διάλογον θρησκευτικόν, ἀλλά συμβιώνει μετά τοῦ Ἰσλάμ ἀπό τοῦ 638 μ.Χ. Γνωρίζει ἐπομένως τόν χῶρον κινήσεώς του, ὥστε νά μήν ὑπερβαίνη τάς γραμμάς ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι θά προκαλέσουν πρόβλημα ἀρμονικῆς συμβιώσεως πρὸς τόν Ἰουδαϊσμόν ἢ τό Ἰσλάμ. Ἐπίσης τό Πατριαρχεῖον δέν ἐξασκεῖ προσηλυτισμόν, ὅπως πράττουν μερικά Ἰσλαμικά ὁμάδες, δημιουργοῦσαι σοβαρόν πρόβλημα εἰς τούς χριστιανούς τούς ζῶντας εἰς τό Ἰσραήλ. Ἡ ἐπικοινωνία τοῦ Πατριαρχείου ἔπειτα μετά τοῦ Ἰσλάμ, εἶναι εὐκολωτέρα ἀπ' αὐτήν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, διότι τό

Πατριαρχεῖον δέν βαρύνεται εἰς τό παρελθόν του μέ τά γεγονότα τῶν Σταυροφόρων. Ἐνεργοῦντες μέ τό πνεῦμα τοῦτο ἐγενόμεθα δεκτοί εἰς τό Κατάρ ὡς πρώτη ἐπίσημος Ἐκκλησία καί ἀνεγείρομεν ἤδη Ἐκκλησίαν, ἀνοίξαντες ἤδη ἡμεῖς τόν δρόμον διά τό Βατικανόν, τούς Ἀγγλικανούς καί τά ἄλλα χριστιανικά δόγματα».

Ὁ Πρόεδρος τῆς Γερουσίας ἠρώτησεν ἐπίσης τόν Μακαριώτατον καί ἐπί τοῦ προβλήματος τῆς φυγῆς τῶν χριστιανῶν ἀπό τήν Ἁγίαν Γῆν καί τήν Μέσην Ἀνατολήν.

Ἐπ' αὐτοῦ ὁ Μακαριώτατος ἀπήντησεν ὅτι τό πρόβλημα δέν εἶναι τωρινόν ἀλλά παλαιότερον, διότι οἱ Χριστιανοί δίδουν μεγάλην σημασίαν εἰς τήν παιδείαν καί ζητοῦν σπουδάς διά τά τέκνα αὐτῶν εἰς τό ἐξωτερικόν, ὅποτε αὐτά ἤ δέν ἐπιστρέφουν, ἀποκαθιστάμενα ἐκεῖ, ἤ ἐπιστρέφοντα, δέν εὐρίσκουν ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι ἀρμόζουν εἰς αὐτά καί ἀποδημοῦν πάλιν. Ἐπειτα, ἐν ᾧ ὑπάρχει σεβασμός τῆς ἐλευθερίας τῶν χριστιανῶν δι' ἐξάσκησιν τῶν τῆς θρησκείας των, αἱ διαθρησκειακαί σχέσεις εἰς κοινωνικόν ἐπίπεδον δέν εἶναι τοιαῦται, ὥστε νά βοηθοῦν ἀπολύτως τήν ἐδραίωσιν τῶν χριστιανῶν εἰς τήν γενέτειραν αὐτῶν.

Ἐπί τούτοις ὁ Μακαριώτατος Ἅγιος Βαρσοβίας εὐχαριστεῖ τόν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας διά τήν ὑποδοχήν καί τόν Μακαριώτατον Πατριάρχην Ἱεροσολύμων διά τήν ἐπίσκεψιν Πατριάρχου Ἱεροσολύμων εἰς τήν Πολωνίαν ὕστερα ἀπό 400 χρόνια, ὅπερ γεγονός μεγάλης εὐλογίας.

Κατακλείων ὁ Πρόεδρος τῆς Γερουσίας καί εὐχαριστῶν τόν Μακαριώτατον, εἶπεν ὅτι ἡ Πολωνία ἐνδιαφέρεται διά τό πολιτικόν γίγνεσθαι εἰς τό Ἰσραήλ καί ἠὲ χαρίστησε τόν Μακαριώτατον διά τήν ἐπίσκεψιν ταύτην.

Περί ὥραν βραδυνήν τῆς ἰδίας ἡμέρας, ὁ Μακαριώτατος μετά τῆς Συνοδείας Αὐτοῦ καί ὁ Ἅγιος Βαρσοβίας ὡσαύτως ἔλαβον μέρος εἰς δεῖπνον, τό ὁποῖον παρέθεσε πρὸς τιμὴν Αὐτῶν ὁ Πρέσβυς τῆς Παλαιστινιακῆς Αὐτονομίας εἰς τήν Πολωνίαν κ. Χάλεδ Γαζάλ, προσκεκλημένων ὄντων εἰς αὐτό καί τοῦ Πρέσβεως τῆς Ἑλλάδος εἰς Πολωνίαν κ. Γαβριήλ Κοψίδη, τοῦ Πρέσβεως τῆς Αἰγύπτου καί τοῦ Μαρόκου εἰς Πολωνίαν καί τοῦ Ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου θρησκευμάτων τῆς Πολωνίας κ. Ἰωσήφ Ροζάνσκη.

Εἰς τό δεῖπνον τοῦτο ὁ Πρέσβυς τῆς Παλαιστινιακῆς Αὐτονομίας εἰς προσφώνησιν αὐτοῦ ἐξέφρασε τήν χαράν διά τήν ἐπίσκεψιν τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων εἰς Πολωνίαν καί τήν χαράν διά τήν τιμὴν, ἡ ὁποία προσγίνεται αὐτῷ ἐκ τῆς ἀποδοχῆς τῆς προσκλήσεως διά τό δεῖπνον τοῦτο καί τήν μεγάλην διαθρησκειακὴν καί οἰκουμενικὴν σημασίαν, τήν ὁποῖαν ἔχουν γεγονότα ὡς τοῦτο, ἡ ἐπίσκεψις δηλαδὴ τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων εἰς τήν Πολωνίαν, εἰς μίαν ἐποχὴν θρησκευτικῆς καί πολιτικῆς ἀσταθείας εἰς τόν κόσμον.

Ἀνταπαντῶν ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος προσεφώνησε διά προσφωνήσεως ἀγγλιστί (βλ. σύνδεσμο <http://en.jerusalem-patriarchate.info/2010/06/28/868/>).

Ὁ Μακαριώτατος Μητροπολίτης Βαρσοβίας ἠὲ χαρίστησεν τόν Παλαιστίνιον Πρέσβυν διά τήν ἐξ ἀρχῆς, ἅμα τῷ ἀκούσματι τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων εἰς Πολωνίαν, ἐκδηλωθεῖσαν πρόθυμον καί εὐγενῆ διάθεσιν διά τό τιμητικόν δεῖπνον τοῦτο. Ὅσον ἀφορᾷ τήν ἐπικρατοῦσαν εἰσέτι ἔκρυθμον πολιτικὴν

κατάστασιν εἰς Παλαιστίνην, πιστεύει ὅτι ὀφείλεται εἰς τό γεγονός ὅτι εἰς τήν Ἱερουσαλήμ ὑπάρχει εἰσέτι ἀγιότης, τήν ὁποίαν φθονεῖ καί πολεμεῖ ὁ διάβολος. «Ἡ στᾶσις τῆς Πολωνίας», εἶπεν, «εἰς τό Παλαιστινιακόν πρόβλημα εἶναι γνωστή. Ἡμεῖς ὡς Ἐκκλησία συνεχῶς προσευχόμεθα <ὑπέρ εἰρήνης καί δικαιοσύνης>. Ἐνθυμοῦμαι τήν ἐπίσκεψιν μου εἰς τό Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων εἰς τήν Ἁγίαν Γῆν διά τούς ἑορτασμούς τῶν δύο χιλιάδων ἐτῶν χριστιανοσύνης, τό 2000, καί τήν ἐπίσκεψίν μου εἰς τόν Πρόεδρον Ἀραφάτ».

«Προσευχόμεθα ὑπέρ εἰρήνης τῆς Ἱερουσαλήμ καί τοῦ Παλαιστινιακοῦ καί Ἰσραηλινοῦ λαοῦ. Χαίρομαι ἐπί τῇ συναντήσῃ εἰς τό γεῦμα τῆς χθές τῶν δύο διπλωματικῶν ἀντιπροσώπων, τοῦ Ἰσραήλ καί τῆς Παλαιστινιακῆς Αὐτονομίας εἰς τήν Πολωνίαν».

Τό δεῖπνον τοῦτο, τό παρατεθέν ὑπό τοῦ Πρέσβευς κ. Χάλεδ Γαζάλ ἦτο οὐσιαστικῶς ἡ τελευταῖα ἐκδήλωσις τῆς εἰρηνικῆς ἐπισκέψεως τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων εἰς τήν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας, ἅμα δε τῇ λήξει τούτου, ἡ Πατριαρχική Συνοδεία τῶν Ἱεροσολύμων, ἐπέστρεψεν εἰς τό ξενοδοχεῖον, τῇ Πατριαρχικῇ συνοδείᾳ τοῦ Μητροπολίτου Πολωνίας, διά τήν ἐτοιμασίαν τῶν τῆς ἀναχωρήσεως τήν ἐπαύριον διά τήν Ἱερουσαλήμ.

Τήν ἐπαύριον, ἡμέραν Τρίτην, 16^{ην} /29^{ην} Ἰουνίου 2010, ἔνωρίς τήν πρωίαν, ἡ Πατριαρχική Συνοδεία τῶν Ἱεροσολύμων ἀπέστειλε πρὸς προώθησιν μέσω τῆς ὑπηρεσίας τοῦ VIP τὰς ἀποσκευὰς αὐτῆς εἰς τό ἀεροδρόμιον, ἀκολουθῶν δέ παρεκάθισεν εἰς πρωϊνόν εἰς τόν οἶκον τῆς φιλοξενίας αὐτῆς μετά τοῦ Μακαριωτάτου Μητροπολίτου Βαρσοβίας κ.κ. Σάββα καί τῆς Συνοδείας Αὐτοῦ.

Διαρκοῦντος τοῦ προγεύματος τοῦτο, ἐγένετο ὄντως ἐνδιαφέρουσα συζήτησις περὶ τῆς καταστάσεως τῶν κατὰ τόπους Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τῆς συνεργασίας μεταξύ αὐτῶν καί τῶν προϋποθέσεων τῆς συμμετοχῆς αὐτῶν εἰς τόν θεολογικόν διάλογον μετά τῶν ἄλλων χριστιανικῶν ὁμολογιῶν.

Ἀναχωρήσαντες μετά τοῦτο ἐκ τοῦ ἀνέτου οἴκου τούτου φιλοξενίας, ἐφθάσαμεν εἰς τό ἀεροδρόμιον τῆς Βαρσοβίας. Κατά τήν ἐνταῦθα παραμονήν ἄχρι διευθετήσεως τῶν τῆς πτήσεως ἡμῶν καί τοῦ ἐλέγχου διά τῆς ὑπηρεσίας τοῦ VIP, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος ηὐχαρίστησε τόν Μακαριώτατον Μητροπολίτην Βαρσοβίας διά τήν ἀπό καρδίας παρασχεθεῖσαν τῇ Συνοδείᾳ Αὐτοῦ ἀβραμιαίαν φιλοξενίαν, παρά τὰς δυσκόλους συνθήκας ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας, διά τήν ἀδιάκοπον συνοδείαν εἰς τούς τόπους τῆς ἐπισκέψεως καθ' ἡμέραν, διά τήν ἔνθερμον ὑποδοχήν εἰς τὰς Μονὰς καί τὰς ἐνορίας καί διά τήν ἐν παντί φιλάδελφον διάθεσιν καί πρᾶξιν, καί σοφὴν καθοδήγησιν τοῦ Μακαριωτάτου, λέγων ὅτι ἡ ἐπίσκεψις αὕτη ἦτο ὄντως μία εὐλογία.

Ἐπίσης ηὐχαρίστησεν τόν παρόντα ἐκπρόσωπον τῆς πολιτείας τῆς Πολωνίας κ. Ἰωσήφ Ροζάνσκη διά τήν συμμετοχὴν του κράτους τῆς Πολωνίας εἰς τὰ τῆς εἰρηνικῆς ἐπισκέψεως, εἰς τήν ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ ὑποδοχήν κατὰ τήν ἄφιξιν, τήν συνοδείαν νῦν κατὰ τήν ἀναχώρησιν, τήν ὑποδοχήν καί τό δεῖπνον ὑπό τοῦ Προέδρου (Δημάρχου) τοῦ Białystok, τήν ἐπίσκεψιν εἰς τόν Ὑπουργόν Ἰθροσκευτικῆς Διευθύνσεως καί τήν ἐπίσκεψιν εἰς τόν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας.

Ὁ Μακαριώτατος ἐπίσης ἐξεδήλωσε τήν συγκίνησίν Του ἐκ τῆς προσωπικῆς Αὐτοῦ διαπιστώσεως περὶ τῆς βαθείας πίστεως τοῦ Ὀρθοδόξου Πολωνικοῦ λαοῦ,

έρριζωμένης εις τήν διδασκαλίαν τῶν ἱεραποστόλων Κυρίλλου καί Μεθοδίου, ἐνισχυομένης ἀπό τήν παρουσίαν τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων εις τήν Πολωνικήν γῆν καί δὴ αὐτῆς τοῦ Πατριάρχου Θεοφάνους καί τοῦ ἀκάμπτου, παρά τὰς ἀντιξοότητος, φρονήματος αὐτοῦ, ἀποπνεύοντος χαράν, ἐλπίδα καί αἰσιοδοξίαν, ἐκδηλουμένην εις τήν παρακολούθησιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν τελετῶν, τήν πρόθυμον ψαλμωδίαν, τήν εὐπρέπειαν τῶν οἴκων τοῦ Θεοῦ καί τήν ἀνέγερσιν νέων ναῶν ὡς αὐτοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. «Ἐκ τῆς ἐπισκέψεως συνησθάνθημεν κάλλιον τήν εὐθύνην τῆς ἀποστολῆς ἡμῶν».

«Ἐπί τούτοις, εὐχαριστοῦντες τόν Θεόν», εἶπεν ὁ Μακαριώτατος Ἱεροσολύμων, «διαβεβαιοῦμεν Ἑμᾶς, Μακαριώτατε Ἁγίε Βαρσοβίας, ὅτι συνεχῶς θά ἀναπέμπωμεν προσευχάς ἐπί τοῦ Παναγίου καί Ζωοδόχου Τάφου καί τῶν λοιπῶν Παναγίων Προσκυνημάτων ὑπέρ ὑγιείας, εὐσταθείας, προσωπικῆς Ἑμῶν εὐημερίας, τῆς Συνόδου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας καί τῆς ἱεραρχίας τοῦ κλήρου καί τοῦ εὐσεβοῦς ὀρθοδόξου ποιμνίου Ἑμῶν».

Ἀνταπαντῶν ὁ Μακαριώτατος Μητροπολίτης Βαρσοβίας κ.κ. Σάββας, ἠὲχαρίστησεν τόν Μακαριώτατον Πατριάρχην Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλον διὰ τούς φιλοφρονητικούς Αὐτοῦ λόγους ὑπέρ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας καί ὑπέρ Αὐτοῦ καί διὰ τό ὅτι διὰ τῆς ἐπισκέψεως Αὐτοῦ ἀνενεώθησαν καί συνεσφίχθησαν αἱ ἰδιαίτεροι σχέσεις τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων μετά τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, αἱ διαμορφωθεῖσαι κατὰ ἕνα ἰδιαίτερον πνευματικόν τρόπον ἀπό τῶν ἡμερῶν τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Θεοφάνους, ὅτε Οὗτος, τό 1620 μ.Χ. ἐχειροτόνησεν Ὀρθοδόξους Ἐπισκόπους διὰ τήν Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας.

«Ἡ ἐπίσκεψις Ἑμῶν, Μακαριώτατε, ἦτο μεγάλη παραμυθία διὰ τόν Ὀρθόδοξον Πολωνικόν λαόν», εἶπεν ὁ Μακαριώτατος Μητροπολίτης Βαρσοβίας κ.κ. Σάββας. «Συνέπεσε μέ μίαν περίοδον, κατὰ τήν ὁποίαν βιώνομεν ἀκόμη τὰς συνεπειάς τοῦ τραγικοῦ ἀεροπορικοῦ δυστυχήματος, εις τό ὁποῖον εὗρεν τραγικόν θάνατον καί ὁ Πρόεδρος τῆς Πολωνίας. Ὡς ἐκ τούτου, ἐν ὅψει ἐκλογῶν διὰ τήν κάλυψιν τῆς προεδρικῆς θέσεως, δέν εἶχατε τήν δυνατότητα νά γίνετε δεκτός ἀπό Πρόεδρον τοῦ κράτους. Εὐχαριστοῦμεν Ἑμᾶς, Μακαριώτατε, διὰ τό ὅτι εὐρίσκεσθε εις τὰ Πανάγια Προσκυνήματα καί διακονεῖτε ταῦτα».

Ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων τῆς Πολωνίας κ. Ἰωσήφ Ροζάνσκη ἠὲχαρίστησε τόν Μακαριώτατον διὰ τήν ἐπίσκεψιν καί ἐξέφρασε τήν χαράν αὐτοῦ, διότι ὁ Μακαριώτατος εἶχε τήν εὐκαιρίαν νά γνωρίσῃ ὡς μίαν ζωντανήν Ἐκκλησίαν τήν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας, συνεργαζομένην μέ τήν Ρωμαιοκαθολικήν Ἐκκλησίαν καί μέ τό κράτος τῆς Πολωνίας καί συμβάλλουσαν εις τὰ κοινωνικά καί πολιτικά δρώμενα καί τήν θρησκευτικήν συνύπαρξιν.

«Σᾶς διαβεβαιοῦμεν, Μακαριώτατε», εἶπεν ὁ κ. Ροζάνσκη, «περί τῆς διαθέσεως συμπαραστάσεως τῆς πολιτείας τῆς Πολωνίας πρός τήν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας».

Διὰ τῶν προσφωνήσεων καί τῶν εὐχῶν τούτων, κατευοδῶθη ἡ Ἱεροσολυμιτική Πατριαρχική συνοδεία καί ἐπιβιβασθεῖσα εις τό ἀεροσκάφος τῶν ἀερογραμμῶν τῆς EL-AL προσεγειώθη ἀσφαλῶς εις τό ἀεροδρόμιον Ben-Gurion τοῦ Τελ-Ἀβίβ, ἔνθεν περί τήν 5.00 μ.μ. ὥραν τῆς Τρίτης, 16^{ης} /29^{ης} Ἰουνίου 2010 ἔφθασεν εις τό Πατριαρχεῖον, δοξάζουσα καί εὐχαριστοῦσα τόν Θεόν ἐπί τῆ πάνυ ὠφελίμῃ εἰρηνικῇ ἐπισκέψει ταύτῃ καί τῇ κατὰ πάντα αἰσία ἐκβάσει αὐτῆς.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας.

ngg_shortcode_0_placeholder

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΒΑΡΣΟΒΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΕΙΣ ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΝ ΝΑΟΝ ΑΓ. ΜΑΓΔΑΛΗΝΗΣ ΒΑΡΣΟΒΙΑΣ.

Ἰερός Καθεδρικός Ναός, 27 Ἰουνίου 2010.

Μακαριώτατε Πατριάρχα τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ καί πάσης Παλαιστίνης,
Σεβασμιώτατοι, Ἀδελφοί Ἱερεῖς, Ἀδελφοί καί Ἀδελφαί!

Διά τῆς τελουμένης εἰς τόν Ἱ. Καθεδρικόν Ναόν τοῦτον θείας Λειτουργίας ἡ Ὑμετέρα Θειοτάτη Μακαριότης ὀλοκληρώνει τήν ἐπίσκεψιν Αὐτῆς εἰς τήν Πολωνίαν καί εἰς τήν Ἐκκλησίαν ἡμῶν. Εὐχαριστοῦμεν τόν Θεόν διά τήν ἡμέραν ταύτην, τήν ὁποίαν ἐχάρισεν ἡμᾶς ὁ Κύριος.

Ἡ ἐπίσκεψις Ὑμῶν εἰς τήν Πολωνίαν κατέχει ἱστορικήν διάστασιν, γεγονός τό ὁποῖον πολλάκις ἐπεσημάναμεν κατά τὰς ἐορταστικάς ἐκδηλώσεις, εἰς τὰς ὁποίας συμμετείχατε τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν Ὑμετέρας παρουσίας. Εὐχαριστοῦμεν διά τήν ἱστορικότητα αὐτήν τῆς ἐπισκέψεως Ὑμῶν.

Κατά τήν θείαν Λειτουργίαν ἐπροσευχόμασταν ὑπέρ τῆς ἐνότητος τῶν τοῦ Χριστοῦ Μαθητῶν, εἰς τήν ὁποίαν ἐκάλει ὁ Κύριος ἡμῶν: «*κἀγὼ τὴν δόξαν ἦν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς ἔν*» (Ἰω. ιζ', 22).

Ἡ ἀπό κοινοῦ ἱεουργία τῶν Προκαθημένων τῶν Ἐκκλησιῶν εἶναι ἡ ἰδιαιτέρα ἔκφρασις τῆς ἐνότητος ταύτης. Οὐδεὶς καί οὐδέν δέν ἔμπορεῖ ἵνα τήν διασπάσῃ: «*τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα;*» (Ῥωμ. η', 35). Ἡ ὁποιαδήποτε ἄλλη σκοτεινὴ δύναμις τοῦ Σατανᾶ δέν ἔμπορεῖ ἵνα διασπάσῃ τήν ἐν Χριστῷ ἐνότητα ταύτην. Ἐν ἐνότητι κεῖται ἡ ζωὴ, ἡ ἰσχὺς καί ἡ δύναμις ἡμῶν. Καί ὑπέρ αὐτῆς ὀφείλομεν, ἵνα ἀδιαλείπτως μεριμνῶμεν.

Μακαριώτατε!

Ὁ προκάτοχος Ὑμῶν ἐπὶ τῷ θρόνῳ τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων – ὁ Πατριάρχης Θεοφάνης ἀποκατέστησεν τήν Ὀρθόδοξον Ἱεραρχίαν εἰς τήν Πολωνίαν τό ἔτος 1620 μ.Χ., μετὰ ἀπὸ τήν δύσκολον περίοδον τῆς Οὐνίας τοῦ Μπρέστ, χειροτονῶν τούς ἑπτὰ Ἐπισκόπους καί μετὰ τόν ἐπικεφαλῆς αὐτῶν ἕναν Μητροπολίτην.

Καί ἀκριβῶς χάρις εἰς αὐτόν ἡ ζωὴ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τήν Πολωνίαν

ἀνεκαινίσθη καί ἤρχισεν ἐκ νέου νά ἐξελίσσηται. Διά τοῦτον ἡ ἐν μέσῳ ἡμῶν παρουσία Ὑμῶν εἶναι τόσο πολύτιμος καί σημαντική.

Οἱ πνευματικοί δεσμοί ἡμῶν, παρά τά διάφορα ἱστορικά ἐμπόδια, διαρκοῦσαν καί διαρκοῦν μέχρις σήμερον. Ἀκριβῶς εἰς τά Ἱεροσόλυμα ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Σωτήρ ἡμῶν, ἐπραγματοποίησεν τήν σωτηρίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀκριβῶς εἰς τά Ἱεροσόλυμα ἤρχισε ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας. Ἀκριβῶς εἰς τήν Σύνοδον τῶν Ἱεροσολύμων, τό ἔτος 51 μ.Χ. εἰργάσαντο ἐπί τῶν θεμελίων τῆς πίστεως ἡμῶν καί δομῆς τῆς Ἐκκλησίας. Ἀκριβῶς εἰς τά Ἱεροσόλυμα διεμορφοῦντο αἱ ἀκολουθίαι ἡμῶν καί αἱ ἐκκλησιαστικά τελεταί. Τό Τυπικόν τῶν Ἱεροσολύμων τηρεῖται μέχρις σήμερον καί ἐπηρεάζει τήν λειτουργικήν δομήν. Ἀκριβῶς ἐκεῖ, περίξ τῶν Ἱεροσολύμων, ἦνθισεν ὁ μοναχικός βίος τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν. Ἀκριβῶς ὑπό τήν σκιάν τοῦ Γολγοθᾶ καί τοῦ Παναγίου Τάφου τοῦ Κυρίου, πνευματικῶς ὠρίμαζαν οἱ Ἅγιοι: ὁ Ἀββᾶς Δωρόθεος, ὁ Σάββας ὁ ἡγιασμένος, ὁ Θεοδόσιος Κοινοβιάρχης, οἱ Πατριάρχαι: ὁ Ἰουβενάλιος καί ὁ Σωφρόνιος, ὁ Ἅγιος Γεράσιμος καί οἱ πολλοί ἄλλοι ὑπεραπισταί τῆς καθαρότητος τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καθώς καί οἱ ἐπαινεταί τῆς ἀσκήσεως.

Διά τοῦτον, εἰς τήν Β' Οἰκουμενικήν Σύνοδον ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων προσδιωρίσθη ὡς «*Ἡ Μήτηρ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν*». Τό ἀξίωμα τοῦτον δέν ἐχάσατε οὔτε κατά τὰς περιόδους τῶν μή χριστιανικῶν πολιτικῶν κυριαρχιῶν. Ἡ πιστότης τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων πρός τήν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ καί τῶν Ἀποστόλων ὑπῆρχεν, ὑπάρχει καί θέλει ὑπάρχει ἕνα ὑπόδειγμα δι' ὀλόκληρον τήν Χριστιανοσύνην. Ἐνώνει ἡμᾶς ὁ Χριστός μετά τῶν Ἀγίων, τό αἷμα τῶν ὁποίων ἔχει διαποτίσῃ τήν Ἁγίαν Γῆν, καί ἰδιαιτέρως τό Πανάγιον Αἶμα Αὐτοῦ.

Μακαριώτατε!

Ἐρχόμενοι εἰς τήν Πολωνίαν ἐφέρατε μεθ' Ὑμῶν τήν κληρονομίαν τῆς παλαιφάτου Ἐκκλησίας. Ἐφέρατε μεθ' Ὑμῶν τό πνεῦμα τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ καί τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων. Ἐφέρατε μεθ' Ὑμῶν τήν ταπείνωσιν καί τὰς δοκιμασίας τοῦ Γολγοθᾶ καί τήν χαράν τῆς Ἀναστάσεως, τήν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τό ὄποῖον κατά τήν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς κατήλθεν ἐπί τοῖς Ἀποστόλοις. Ἐνώπιον τῶν δώρων αὐτῶν κλίνομεν τὰς κεφαλὰς ἡμῶν καί πρακαλοῦμεν ἵνα προσεύχησθε ὑπέρ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, ὅταν ἐπιστρέψῃτε εἰς τήν πηγὴν τῆς πίστεως ἡμῶν – τήν Ἁγίαν Πόλιν Ἱερουσαλήμ.

Μακαριώτατε!

Σήμερον ἡ Ὀρθοδοξία, καθώς καί ὀλόκληρος ἡ Χριστιανοσύνη, εὐρίσκεται ἀντιμέτωπος ἐνώπιον πολλῶν συγχρόνων προκλήσεων. Ἡ Ἐκκλησία δέν ὑπάρχει διὰ τόν ἑαυτόν της, ἀλλά διὰ τόν ἄνθρωπον καί διὰ ὀλόκληρον τήν κτίσιν. Ἡ Ὀρθοδοξία τῆς ἐποχῆς ἡμῶν παρέχει μαρτυρίαν πίστεως καί τοποθετεῖται ἐνώπιον τῶν ἐμφανιζομένων ἐν μέσῳ ἡμῶν προβλημάτων. Δέν ἠμποροῦμεν ἵνα εἴμεθα ἀδιάφοροι ἐνώπιον τῶν πολέμων, τοῦ μίσους, τῆς τρομοκρατίας, τῆς ἀδικίας, τῆς ναρκομανίας καί τῆς διαλύσεως τῆς οἰκογενείας, ἀλλά καί διαφόρων παθολογιῶν, πνευματικῶν, ἠθικῶν καί οἰκονομικῶν κρίσεων. Πάντα ταῦτα ὑποχρεώνουν ἡμᾶς, ἵνα ἐκφράζωμεν τήν θέσιν ἡμῶν ἐν πνεύματι τῆς ἀγιοπατερικῆς διδασκαλίας καί ὄρων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Ἡ Ἱερά Παράδοσις καί οἱ Ἅγιοι Πατέρες εἶναι οἱ ὁδοδείκται διὰ τήν σύγχρονον γενεάν. Ἔχουν ἐπιβεβαιωθῆ εἰς τήν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὄποιος πάντα εἶναι ὁ ἴδιος: «*ἐχθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας*» (Ἐβρ. ιγ', 8). Διά τόν λόγον αὐτόν ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία

μετά προσοχής ἀκούει τὰς ἀνάγκας τῆς συγχρόνου κοινωνίας καί ἐπιθυμεῖ, ὅπως ἄλλοτε ὁ ἐλεήμων Σαμαρείτης, ἵνα θεραπεύῃ τὰς σημερινὰς πληγὰς δι' ἐλαίου ἐπιμελοῦς προσευχῆς καί τοῦ ἰδικοῦ πνευματικοῦ πλοῦτου αὐτῆς.

Ἡ σημερινή Ὀρθοδοξία εὐρίσκεται εἰς στάδιον συγκλήσεως τῆς «*Ἱερᾶς Πανορθόδοξου Συνόδου*», καί ὡς ἐκ τούτου, δίδει εἰς τὰς προπαρασκευαστικὰς τῆς ἐργασίας τὴν δυνατότητα διαυγοῦς μαρτυρίας περὶ τῆς διδασκαλίας αὐτῆς πρὸς τὸν σύγχρονον κόσμον, ἐκφράζοντάς τὴν ἐνώπιον τῶν διαφόρων ἐκφάνσεων τῆς ζωῆς.

Μακαριώτατε!

Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ἔλευσιν εἰς τὴν Πολωνίαν, διὰ τὰς εὐχὰς Ὑμῶν καί τὴν εὐλογίαν τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ διὰ τὴν Πατρίδα καί διὰ τοὺς Πιστοὺς ἡμῶν.

Εὐχόμεθα εἰς τὴν Ὑμετέρα Θειοτάτην Μακαριότητα πλουσίαν τοῦ Θεοῦ ἀντίληψιν ἐν τῇ τελέσει τῆς Πατριαρχικῆς διακονίας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Ἱεροσολύμων.

Πιστεύομεν βαθέως, ὅτι ἡ ἐπίσκεψις Ὑμῶν εἰς τὴν Πολωνίαν θά φέρῃ πλουσίους καρπούς ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἀμπελῶνος τοῦ Κυρίου.

Ὁ δέ Παντοκράτωρ Θεός εἶθε νά εὐλογῇ τὴν Ὑμετέρα Θειοτάτην Μακαριότητα κατὰ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων.

3η ΗΜΕΡΑ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ ΤΗΣ Α.Θ.Μ. ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ.

Τό Σάββατον, 13^{ον}/26^{ον} Ἰουνίου 2010, ἡ Πατριαρχική συνοδεία τοῦ Μακαριωτάτου Ἱεροσολύμων, πάντοτε τῇ εὐγενεῖ τιμητικῇ συνοδείᾳ τοῦ Μακαριωτάτου Μητροπολίτου Βαρσοβίας, ἐξεκίνησεν ἐνωρίς πρὸς τὴν νοτιοανατολικῶς τῆς Πολωνίας εὐρισκομένην Ἱεράν Μονήν τῶν ἀδελφῶν τοῦ Λαζάρου Μάρθας καί Μαρίας εἰς τό χωρίον Γκραμπάρκα μέ τόν ἱερόν ναόν αὐτῆς τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος.

Εἰς ταύτην ἐπεφυλάχθη εἰς τόν Μακαριώτατον θερμή ὑποδοχή ἐκ τῶν συναχθέντων πιστῶν τῆς κώμης καί τῶν μοναζουσῶν τῆς Μονῆς. Ὁ χῶρος τῆς Μονῆς ἦτο εὐτρεπισμένος καί καλλωπισμένος, μαρτυρῶν ἐργασίαν καί ἐπιμέλειαν. Εἰς τόν ὑπαίθριον χῶρον αὐτῆς ἦτο θαυμαστόν καί συγκινητικόν τό θέαμα χιλιάδων μικρῶν καί μεγάλων ξυλίνων σταυρῶν, πεπηγμένων εἰς τό ἔδαφος καί ἀποτελούντων, ὡς ἐξηγήθη ἡμῖν, τάμα θεραπευθέντων διὰ προσευχῆς ἐν τῇ Μονῇ ἐκ νόσου χολέρας κατὰ τόν β' Παγκόσμιον Πόλεμον ἢ ἀφιέρωσιν προσευχῆς δι' ὑγιείαν ἢ δι' ἀνάπαυσιν ψυχῶν κεκοιμημένων.

Ἡ καθηγουμένη μοναχή Ἑρμιόνη προσεφώνησε τόν Μακαριώτατον, λέγουσα ὅτι ἡ Μονή τῶν ἀδελφῶν τοῦ Λαζάρου ὑποδέχεται Αὐτόν μετά μεγάλης χαρᾶς ὡς ἄγγελον

προερχόμενον από την Γῆν, εἰς τὴν ὁποῖαν συνέβη τό μυστήριον τῆς σωτηρίας μας καί ὅτι πρόδρομος Αὐτοῦ εἰς τὴν Πολωνίαν ἦλθε διά πρώτην φοράν, τό τελευταῖον Πάσχα, τό Ἅγιον Φῶς. «Ἡ Μονή μας», εἶπεν, «μέ τόν ἱερόν Ναόν τῆς Μεταμορφώσεως, εἶναι ἕν μικρόν θαβώρ καί ἀνέμενεν Ὑμᾶς νά μᾶς μεταφέρετε ἀπό τό ἀληθινόν θαβώρ τό Φῶς τό ἄκτιστον τοῦ Χριστοῦ. Ἐκζητοῦμεν, Μακαριώτατε, τάς προσευχάς Σας».

Ἀνταπαντῶν ὁ Μακαριώτατος, ἐξέφρασε τὴν χαράν καί τὴν συγκίνησιν Αὐτοῦ, διότι ἠξίωσεν ὁ Θεός τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Ἱεροσολύμων νά εὕρισκεται εἰς ἐπίσκεψιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας καί σήμερον εἰς τὴν ἱεράν Μονήν τῆς Μεταμορφώσεως ταύτην καί νά μεταφέρῃ τὴν ἐμπειρίαν αὐτῆς τοῦ φωτός τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ, ὀφθέντος σεσαρκωμένου καί ἐνανθρωπήσαντος εἰς τὴν Βηθλεέμ κατά τὴν Γέννησιν, συναναστραφέντος τοῖς ἀνθρώποις εἰς τὴν Γῆν τὴν Ἁγίαν, μεταμορφωθέντος ἐπὶ τοῦ ὄρους θαβώρ καί δεῖξαντος τὴν δόξαν Αὐτοῦ εἰς τοὺς Ἁγίους Αὐτοῦ μαθητάς καί Ἀποστόλους, σταυρωθέντος ἐπὶ τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ καί ἀναστάντος ἐκ νεκρῶν ἐκ τοῦ ὀλβίου Αὐτοῦ Τάφου. «Τό Φῶς τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ, μεταμορφωθέντος καί ἀναστάντος μεταφέρομεν ἡμεῖς σήμερον», εἶπεν ὁ Μακαριώτατος, «ἡ Σιωνίτις Ἐκκλησία, ἡ μικρή καί ταπεινή εἰς ἀριθμούς, μεγάλη ὅμως εἰς ἀποστολήν, καθ' ὅτι αὕτη ἐδέχθη πρώτη ἄφεσιν ἀμαρτιῶν διά τῆς Ἀναστάσεως, πρὸς τὴν μικρὴν καί κακοπαθήσασαν Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας καί πρὸς τὴν Μονήν ταύτην τὴν θεωμένην τό Φῶς τοῦ προσώπου τοῦ μεταμορφωθέντος Κυρίου εἰς τόν Ναόν αὐτῆς τοῦτον τῆς τοῦ Κυρίου Μεταμορφώσεως».

«Τῆς δόξης μεταμορφωθέντος τοῦ Κυρίου προγευόμεθα ὅλοι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν Αὐτοῦ, πάντες, ἀνεξαρτήτως ἐθνικότητος καί γλώσσης, καθ' ὅτι ἐν Χριστῷ κατά τόν ἀπόστολον Παῦλον <οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος καί Ἕλλην, ἄρσεν καί θῆλυ, βάρβαρος, Σκύθης, ἐλεύθερος>, (Γαλ. 3,28).

«Πρὸς ἐνίσχυσιν καί βοήθειαν εἰς τό ἡγουμενικόν αὐτῆς ἔργον ἐπιδίδομεν εἰς τὴν Γερόντισσαν Ἑρμιόνην φιλντισένιον ἐπιστήθιον σταυρόν καί φιλντισένιον ἀστέρα τῆς Βηθλεέμ, ἵνα φωτίζῃ τὴν μοναστικὴν αὐτῆς Ἀδελφότητα».

Ἡ καθηγουμένη Ἑρμιόνη παρέθεσε πλουσίαν νηστήσιμον τράπεζαν εἰς τόν Μακαριώτατον καί τὴν Συνοδείαν Αὐτοῦ ὡς καί εἰς τόν Μακαριώτατον Βαρσοβίας καί εἰς τὴν Συνοδείαν Αὐτοῦ εἰς τὴν τράπεζαν τῆς Μονῆς, προσφάτως, στολισθεῖσαν εἰς ὠραιότατην αἴθουσαν. Διαρκοῦντος τοῦ γεύματος, μικρά ταλαντοῦχος κορασίς, ἐκ τῆς ἐνορίας τοῦ Γκραμπάρκα καταγομένη, ἠΰφρανε τοὺς Πατέρας καί τοὺς ἄλλους συνδαιτυμόνας μέ μουσικά κομμάτια, τά ὁποῖα ἔπαιξεν εἰς τό ὑπάρχον εἰς τὴν τράπεζαν πιάνο.

Ἡ Μονή ἀποτελεῖ ὄχι μόνον τό ἐνοριακόν κέντρον τῆς πλησιοχώρου κώμης Γκραμπάρκα, ἀλλὰ καί προσκυνηματικόν κέντρον χιλιάδων Ὀρθοδόξων πιστῶν προσερχομένων συχνάκις, κυρίως ὅμως κατά τὴν ἑορτὴν τῆς Μονῆς, τὴν 6^{ην} Αὐγούστου.

Ἡ καθηγουμένη καί αἱ μοναχαί ἐσυνώδευσαν τὴν Πατριαρχικὴν συνοδείαν εἰς τὴν ἀγιογραφουμένην εἰσέτι παραπλευρῶς νέαν τράπεζαν καί εἰς τό ἅγίασμα τῆς Μονῆς.

Μετά τοῦτο, ὁ ἐπόμενος τόπος ἐπισκέψεως τῆς Πατριαρχικῆς Συνοδείας ἦτο ἡ ἱερά Μονή Εὐαγγελισμοῦ τῆς θεοτόκου εἰς Sarpaśl, ἡ ἀνάγουσα τὴν ἀρχὴν αὐτῆς εἰς τόν 15^{ον} αἰῶνα, ὑποστᾶσα πολλάς καταστροφάς διά μέσου τῶν αἰώνων τελείως δέ

διά βομβαρδισμού κατεδαφισθείσα τό 1945. Ἐπί τῶν ἐρειπίων τοῦ παλαιοῦ ναοῦ συνεχίζεται καί σήμερον ἡ ἀνέγερσις νέου πρωτοτύπου ναοῦ, ἔχοντος στοιχειῖα ἀρχιτεκτονικῆς φρουρίου καί πύργου. Ἡ ἀνέγερσις αὐτή εἶχε ἀρχίσει δι' ἐνεργειῶν τοῦ νῦν Προκαθημένου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας.

Εἰς τόν Ναόν τοῦτον προσεφώνησε τόν Μακαριώτατον Πατριάρχην Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλον ἐνώπιον τῶν συναχθέντων πιστῶν ὁ ἡγούμενος τῆς Μονῆς καί βοηθός ἐπίσκοπος τῆς Μητροπόλεως Bialystok Θεοφιλέστατος Γρηγόριος, λέγων ὅτι μοναχοί καί λαός ὑποδέχονται σήμερον Αὐτόν ὡς ἄγγελον ἐρχόμενον ἐξ Ἱεροσολύμων, ἵνα εὐλογήσῃ τόν ναόν τοῦτον, ὁ ὁποῖος συχνάκις κατεστράφη, ἀλλά τελικῶς ἀνεκαινίσθη, διότι ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ δέν εἶναι μέ τήν ἐξουσίαν, ἀλλά με τήν ἀλήθειαν. Σήμερον ἀνήκει εἰς τήν Ὁρθοδοξίαν καί ἀνακαινίζεται, δέν τοῦ λείπουν ὅμως τά προβλήματα. «Διά τοῦτο ζητοῦμεν τάς προσευχάς Σας ἐπί τοῦ Παναγίου Τάφου, Μακαριώτατε!». Τόν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Γρηγόριον προσεφώνησεν ὁ Μακαριώτατος ὡς ἐξῆς:

«Ὅπως ὁ ἄγγελος εὐαγγελισθεῖς τό <Χαῖρε Κεχαριτωμένη> εἰς τήν Παρθένον εἰς Ναζαρέτ, οὕτω καί ἡμεῖς ἐξ Ἱεροσολύμων προερχόμενοι, φέρομεν εἰς ὑμᾶς τόν χαρμόσυνον τοῦτον χαιρετισμόν, τόν ὁποῖον μετά χαρᾶς ἤκουσεν ἡ Παρθένος, ἡ σαρκώσασα τόν Κύριον καί ἰδοῦσα ὅμως τοῦτον ὡς Υἱόν αὐτῆς ἐπί τοῦ σταυροῦ. Τοῦτο σημαίνει καί δι' ἡμᾶς ὅτι ἡ χαρά διά τήν ἐνανθρώπησιν τοῦ Χριστοῦ εἶναι συνυφασμένη μέ τήν λύπην τοῦ μαρτυρίου, τοῦ Σταυροῦ, εἶναι χαρμολύπη. Τό μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι μαρτυρία καί μαρτύριον: Ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας εἶναι νά ὁμολογῇ τό Εὐαγγέλιον, ὑφισταμένη τό μαρτύριον. Τοῦτο τό κοινόν βλέπομεν κατά τάς ἡμέρας ταύτας μεταξύ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας. Νά ὑφίστανται τάς διώξεις, νά κλυδωνίζωνται καί νά μὴν καταποντίζωνται, ἀλλ' ὡς ὁ Κύριος αὐτῶν ἠγέρθη ἐκ τοῦ Τάφου, οὕτω καί αὐταί νά ἐγείρωνται ὡς τραυματῖαι ἐκ τοῦ Τάφου τῶν καταδιώξεων καί νά συνεχίζουσιν τήν μαρτυρίαν αὐτῶν. Ἡμεῖς ὡς Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων γινόμεθα συγκοινωνοί τοῦ μαρτυρίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας καί μεταφέρομεν εἰς αὐτήν τό μήνυμα τῆς χαρᾶς, τῆς ἐλπίδος, τῆς δυνάμεως καί τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας ἐκ Ναζαρέτ καί ἐξ Ἱεροσολύμων καί προσευχόμεθα, ἵνα φέρητε καρτερικῶς τόν σταυρόν ὑμῶν, ταῖς πρεσβεΐαις καί τῇ βοήθειᾳ τῆς Θεοτόκου».

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Γρηγόριος ἐπέδωκεν εἰς τόν Μακαριώτατον ἀγιογραφημένην εἰκόνα τῆς Θεοτόκου Ὁδηγητρίας, ὁ δέ Μακαριώτατος προσέφερεν αὐτῷ φιλντισένιον ἐγκόλπιον καί σταυρόν εὐλογίας.

Παραπλεύρως τοῦ ἀνεγειρομένου τούτου ἱεροῦ ναοῦ ἔχει ἀνεγερθῆ ἱερός Ναός τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, τόν ὁποῖον ἐπεσκέφη ἡ Πατριαρχική Συνοδεία καθῶς καί τήν κάτωθι τοῦ ἀνεγειρομένου ναοῦ κρύπτην, εἰς τήν ὁποίαν εἶναι ἐνταφιασμένος ὁ προσφάτως εἰς τό πολύνεκρον ἀεροπορικόν δυστύχημα τῆς Πολωνίας εὐρών τραγικόν θάνατον, βοηθός Ἐπίσκοπος Μύρων.

Ἀπό τό Sarpaśl ἀνεχώρησεν ἡ Πατριαρχική συνοδεία διά τήν πόλιν Bialystok. Εἰς τήν πόλιν αὐτήν ἡ συνοδεία ἐπεσκέφη δύο νέους ναούς, ἀνεγερθέντας τῇ ἐμπνεύσει, φροντίδι καί ἐπιμελείᾳ τοῦ νῦν Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας ἤδη πρό τῆς ἐκλογῆς Αὐτοῦ. Ὁ εἷς τούτων εἶναι ναός τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, θεμελιωθεῖς ὑπό τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Δημητρίου καί ἐγκαινισθεῖς ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου. Ὅντως ὁ Ναός οὗτος εἶναι ἄξιος ἀπείρου θαυμασμοῦ, ὅσον ἀφορᾷ τήν ἀρχιτεκτονικὴν αὐτοῦ καί τήν ἀγιογραφίαν μέ τάσεις ἀπομιμήσεως τοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας εἰς τήν

Κωνσταντινούπολιν. Ὁ ἄλλος ναός ἦτο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὄντως καί οὗτος μεγαλοπρεπής καί ἀξιοθαύμαστος διά τήν ἀρχιτεκτονικήν, τό εἰκονοστάσιον, τήν ἀγιογραφίαν μέ μίαν τάσιν Ρωσικῆς τεχνοτροπίας μή ἀπομακρυνομένης τῆς Βυζαντινῆς. Ἐπί τούτου, θά ἔλεγέ τις, ὅτι ἡ Πολωνική Ἐκκλησία κατορθώνει νά συνδυάζη μέ ἰσορροπίαν τήν Ρωσικήν Παράδοσιν μέ τήν βυζαντινήν εἰς τήν ἀρχιτεκτονικήν καί τήν διακόσμησιν τῶν ναῶν, εἰς τήν μουσικήν κ.ἄ.

Ὁ Ναός οὗτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἔχει ὑψηλότατον καί ὠραιότατον κωδωνοστάσιον, τόν ὁποῖον χρησιμοποιεῖται ταυτοχρόνως καί ὡς ραδιοφωνικός σταθμός τῆς ἐνορίας αὐτῆς εἰς Bialystok.

Εἰς τήν ἔνθερον ἱερατικήν καί λαϊκήν ὑποδοχήν εἰς τόν Ναόν τοῦτον, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων εὐλογῶν τόν λαόν καί συντόμως προσφωνῶν, ὑπεγράμμισεν τό γεγονός ὅτι ὁ Ναός τῆς Ἁγίας Σοφίας εἶναι Ναός τῆς σεσαρκωμένης Σοφίας τοῦ Θεοῦ, τοῦ Σεσαρκωμένου Λόγου, δηλῶν τήν κοινωνίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας μετά τῆς Ἁγίας Σοφίας καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καί ὅτι ὁ Ναός τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὑπομιμνήσκει εἰς ἡμᾶς τήν κάθοδον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τό ὑπερῶν ἐπί τούς μαθητάς τοῦ Χριστοῦ καί τούς ἀποστόλους καί ἐπί τήν θεοτόκον καί ὅτι τό Ἅγιον Πνεῦμα, τό συγκροτοῦν ὅλον τόν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας, καλεῖ εἰς ἐνότητα πάντας τούς Ὁρθοδόξους Χριστιανούς.

Ἐκ τοῦ Ναοῦ τούτου μετέβησαν διά τόν Ἑσπερινόν τῆς Κυριακῆς καί τῆς μνήμης τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ἐλισσαίου εἰς τόν ἐν Bialystok ἱερόν ναόν τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Εἰς τοῦτον οἱ συγκεντρωθέντες πιστοί καί τόν Ἑσπερινόν ἐν ὀρθοστασίᾳ παρακολουθοῦντες, καθ' ὅτι εἰς τήν Πολωνίαν οἱ Ὁρθόδοξοι ναοί ὡς καί εἰς τήν Ρωσικήν δέν ἔχουν στασίδια, ἦσαν τόσοι πολλοί, ὥστε δέν θά ὑπερέβαλε κάποιος, ἐάν ἔλεγε ὅτι ἐάν ἔριχνε μίαν καρφίτσαν, αὐτή δέν θά ἔφθανεν εἰς τό δάπεδον, λόγω τοῦ συνωστισμοῦ σώματος μέ σῶμα. Παρά ταῦτα οὐδεμία κίνησις ἐγίνετο καί οὐδεῖς ψίθυρος ἠκούγετο.

Τόν Μακαριώτατον προσεφώνησε ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Bialystok Ἰάκωβος, προσφέρων Αὐτῷ εἰκόνα τοῦ Ἁγίου νεο-παιδομάρτυρος Γαβριήλ, μαρτυρήσαντος τό 1760 ὑπό φανατικῶν ἀνθρώπων.

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων προσεφώνησε τόν Ἀρχιεπίσκοπον Ἰάκωβον, λέγων: «Αἱ πρεσβεῖαι τοῦ Ἁγίου νεοπαιδομάρτυρος Γαβριήλ ὠδήγησαν τά βήματα ἡμῶν ἐνταῦθα, διά νά δηλώσωμεν τήν κοινωνίαν ἡμῶν ἐν Χριστῷ. Ἐρχόμεθα ἀπό Ἱερουσαλήμ, τήν ὁποῖαν ἐπότισε τό αἶμα τῶν προφητῶν καί τοῦ Χριστοῦ. Ὁ σταυρός τοῦ Χριστοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ ἔφερε τήν συνδιαλλαγὴν ἀνθρώπων πρὸς τόν Θεόν καί ἀνθρώπου πρὸς ἄνθρωπον καί ἠλλαξε τόν ροῦν τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας. Ὁ σπόρος τῆς Ἐκκλησίας, τόν ὁποῖον ἔσπειραν εἰς τήν γῆν ταύτην οἱ αὐτάδελφοι ἱεραπόστολοι Κύριλλος καί Μεθόδιος, ἐφύτρωσε καί ἐβλάστησε εἰς δένδρον πίστεως καί ἔφερε καρπούς πολλούς, ἀποστόλους, ὁμολογητάς, μάρτυρας. Εἰς τῶν μαρτύρων τούτων, ἀπόδειξις καί οὗτος τῆς ἀληθείας καί τῆς δυνάμεως τοῦ Εὐαγγελίου, εἶναι ὁ παιδομάρτυς Γεβριήλ, τοῦ ὁποῖου τά λείψανα φυλάσσονται ὡς εὐλογία καί ὡς πηγὴ ἰάσεων εἰς τόν ἐνοριακόν ναόν τοῦτον, τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Εὐχομαι ἡ φιλανθρωπία καί ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἡ φανερωθεῖσα μέ τόν σταυρικόν θάνατον τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ, νά εἶναι πάντοτε μετά τῶν μελῶν τῆς ἐνορίας ταύτης».

Ἐπί τούτοις ὁ Μακαριώτατος προσέφερεν ἐγκόλπιον καί σταυρόν εὐλογίας εἰς τόν Σεβασμιώτατον, ὁ δέ Σεβασμιώτατος προσέφερεν εἰς τόν Μακαριώτατον εἰκόνα τοῦ

Ἁγίου Γαβριήλ μέ τεμάχιον τοῦ ἁγίου λειψάνου αὐτοῦ. Ἐν τέλει, τά μέλη τῆς Πατριαρχικῆς Συνοδείας προσεκύνησαν τά λείψανα τοῦ παιδομάρτυρος Γαβριήλ. Μετά τοῦτο ἡ Πατριαρχική Συνοδεία κατηθύνθη πρός τό Δημαρχεῖον τῆς πόλεως Białystok, στεγαζόμενον εἰς παλάτιον τῆς οἰκογενείας Μπρανίσκου ἀνεκαινισμένον καί προσηρμοσμένον διά τάς ἀνάγκας Δημαρχίας. Ἐνταῦθα ὁ Πρόεδρος (Δήμαρχος) τῆς πόλεως Białystok κ. Tadeusz Truskolaski εἶχεν ἐτοιμάσει θερμήν ὑποδοχήν εἰς τήν Πατριαρχικήν συνοδείαν. Τό προσωπικόν τῆς Δημαρχίας, ἄγημα στρατοῦ, φιλαρμονική καί πολλοί προσκεκλημένοι ὑπεδέχθησαν τόν Μακαριώτατον εἰς τό προαύλιον τοῦ μεγαλοπρεποῦς κτιρίου.

Διαρκοῦντος τοῦ δείπνου ὁ ἐντιμότητος κ. Πρόεδρος (Δήμαρχος) προσεφώνησε τόν Μακαριώτατον (βλέπε σύνδεσμο <http://jerusalem-patriarchate.info/2010/06/26/1591/>) ὁ δέ Μακαριώτατος, ἀντιφωνῶν, προσεφώνησε τόν κ. Πρόεδρον (Δήμαρχον) ὡς ἑξῆς:

«Μακαριώτατε Μητροπολιτα Βαρσοβίας καί πάσης Πολωνίας

κ.κ. Σάββα,

Ἐντιμότητε κ. Πρόεδρε τῆς Πόλεως Białystok κ. Tadeusz Truskolaski,

Ἐντιμότητοι Προσκεκλημένοι,

Προερχόμενοι ἐξ Ἱεροσολύμων, ἐκ τῆς πόλεως τῆς Ἁγίας, τῆς πόλεως εἰς τήν ὁποίαν ἐσταυρώθη καί ἀνέστη ἐκ νεκρῶν ὁ ἀρχηγός τῆς πίστεως ὄλων τῶν Χριστιανῶν, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἔδρας τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, ἔχομεν κατ' αὐτάς τάς ἡμέρας, τήν τιμήν καί τήν χαράν νά τελῶμεν τήν καθιερωμένην ἡμῶν εἰρηνικὴν ἐπίσκεψιν εἰς τήν αὐτοκέφαλον ἀδελφὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας.

Εἰς τό πλαίσιον τῆς ἐπισκέψεως ταύτης ἔχομεν τήν χαράν καί τήν τιμήν νά γνωρίζωμεν τήν μεγάλην καί ἱστορικὴν χώραν τῆς Πολωνίας. Τήν χώραν ταύτην ἡμεῖς ἰδιαιτέρως μετ' ἐκτιμήσεως ἐνθυμούμεθα πέραν τῶν ἄλλων διά τό ὑπέρ αὐτῆς ἐνδιαφέρον ἀοιδίμων Πατριαρχῶν Ἱεροσολύμων, προκατόχων ἡμῶν καί κυρίως τοῦ Πατριάρχου Θεοφάνους, τοῦ ἀνασυγκροτήσαντος τήν Ὀρθόδοξον ἱεραρχίαν τῆς Πολωνίας τό 1620, καί διά τούς ἀγῶνας αὐτῆς εἰς τούς νεωτέρους χρόνους ὑπέρ τῆς δημοκρατίας. Μετά λύπης μετέχομεν εἰς τό πένθος τῆς χώρας αὐτῆς διά τόν πρόσφατον θάνατον τοῦ Προέδρου αὐτῆς καί τῶν ἀνωτάτων κυβερνητικῶν ἀξιωματούχων καί τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας.

Ἰδιαιτέρως χαιρόμεθα διά τήν ἐπίσκεψιν ἡμῶν σήμερον εἰς τήν μεγάλην αὐτήν καί προωδευμένην πόλιν τοῦ Białystok καί ἰδιαιτέρως συγκεκινημένοι εὐχαριστοῦμεν τόν Πρόεδρον αὐτῆς καί ὄλας ἐκεῖνας τάς ἀρχάς τῆς πόλεως διά τήν θερμήν ὑποδοχήν, τήν ὁποίαν ἐπεφύλαξαν εἰς ἡμᾶς προσωπικῶς καί τήν τιμίαν ἡμῶν συνοδείαν καί διά τάς τιμάς, τάς ὁποίας ἀπέδωσαν εἰς ἡμᾶς.

Ἐκ τῆς χαρᾶς ταύτης διακατεχόμενοι, διαβεβαιοῦμεν ὑμᾶς πάντας ὅτι θά προσευχώμεθα εἰς τόν Ζωοδόχον τοῦ Κυρίου Τάφου, τόν ὁποῖον εὐλαβῶς διακονοῦμεν, ὑπέρ ὑγιείας ὑμῶν, εὐσταθείας, εὐημερίας, προόδου καί ἀφθονίας πνευματικῶν καί ὑλικῶν ἀγαθῶν καί πάσης παρά θεοῦ εὐλογίας».

Προσκεκλημένοι εἰς τό δεῖπνον ἦσαν ὁ Ρωμαιοκαθολικός Ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Σεβασμιώτατος κ. Eduard Ozogowski καί ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Πολιτείας τῆς Πολωνίας

κ. Ἰωσήφ Ροζάνσκη, ὁ ὑποδεχθεὶς τὸν Μακαριώτατον εἰς τὸ ἀεροδρόμιον. Οὗτος προσεφώνησε τὸν Μακαριώτατον ὡς ἐρχόμενον ἐξ Ἱερουσαλήμ καὶ τῆς Ἁγίας Γῆς, εἰς τὴν ὁποίαν κατήλθεν ὁ θεὸς ἐν τῷ Χριστῷ ὡς ἄνθρωπος, τόσο ἄνθρωπος, ὥστε οἱ ἄνθρωποι ἐνίστε νὰ δυσκολεύωνται νὰ δεχθοῦν Αὐτόν. Οὗτος ἀνεφέρθη εἰς τὰς ἀνεκαθεν καλὰς σχέσεις Πολωνίας καὶ Ἑλλάδος καὶ ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν Ἱερουσαλήμ.

Προσφωνῶν ὡσαύτως ὁ Μακαριώτατος Μητροπολίτης Βαρσοβίας κ.κ. Σάββας τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην Ἱεροσολύμων καὶ τοὺς λοιποὺς συνδαιτυμόνας, εἶπεν:

«Εἶναι συγκινητικόν τὸ γεγονός ὅτι Πατριάρχης Ἱεροσολύμων ἐπισκέπτεται τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας καὶ τὴν χώραν τῆς Παλαιστίνης ἔπειτα ἀπὸ 400 χρόνια. Ἐπίσης, ὅτι ἡ ρίζα πάντων τῶν Χριστιανῶν εἶναι ἡ πόλις τῆς Ἱερουσαλήμ. Ὅτι ἐξ αὐτῆς ἡ ζύμη τῆς Ἐκκλησίας ἠύξηθη καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ αὐξάνη ἀνά τὸν κόσμον. Ὅτι Ὑμεῖς, Μακαριώτατε, διὰ τῶν χειρῶν Ὑμῶν ἐγγίζετε τὸν Ἅγιον Τάφον καὶ μεταδίδετε τὸ Ἅγιον Φῶς, τὸ ὁποῖον Ἡμεῖς διὰ πρώτην φοράν ἐφέτος μετεφέρομεν εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας καὶ ἔλαβε τοῦτο καὶ ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία τῆς πόλεως τῆς Βαρσοβίας. Ὅτι ὁ Πρόεδρος (Δήμαρχος) κ. Tadeusz Truskolaski, ἐπισκεφθεὶς Ὑμᾶς εἰς Ἱερουσαλήμ εἶχε προσκαλέσει Ὑμᾶς νὰ ἔλθητε εἰς Πολωνίαν καὶ μέ εἶχε παρακαλέσει νὰ τιμήσω τὴν πόλιν τοῦ Białystok κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν Ὑμῶν. Εὐχαριστῶ τὸν Ρωμαιοκαθολικὸν Ἐπίσκοπον τῆς πόλεως, Μητροπολίτην Eduard Ozogowski, διὰ τὴν παρουσίαν αὐτοῦ εἰς τὸ δεῖπνον καὶ τὴν παρασχεθεῖσαν συνεργασίαν, καθὼς καὶ τὸν Ὀρθόδοξον Μητροπολίτην τῆς πόλεως Białystok κ. Ἰωακείμ καὶ τοὺς ἱερεῖς τῆς Μητροπόλεως αὐτοῦ διὰ τὴν πρόθυμον ἀνταπόκρισιν εἰς τὴν διοργάνωσιν τῆς εἰρηνικῆς ἐπισκέψεως τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων εἰς τὴν πόλιν τοῦ Białystok».

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, ἐπιδίδων εἰς τὸν Πρόεδρον (Δήμαρχον) καὶ τὴν σύζυγον αὐτοῦ χρυσοῦν ἐπιστήθιον σταυρόν, ἠὺχαρίστησε διὰ τὴν ἔνθερον ὑποδοχὴν τὸν Μητροπολίτην Βαρσοβίας, τὸν Δήμαρχον τῆς πόλεως, τοὺς ἱερεῖς τοὺς τιμῶντας Αὐτόν μέ τὴν παρουσίαν αὐτῶν εἰς τὸ δεῖπνον, τιμῶντας οὐσιαστικῶς τὴν πόλιν τῶν Ἱεροσολύμων εἰς τὴν ὁποίαν ἐγράφη ἡ ἱερά ἱστορία. «Ἡ παρουσία ὄλων τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ», εἶπεν ὁ Μακαριώτατος, «ἀποτελεῖ ἐγγύησιν τῆς ἱερότητος αὐτῆς, ὅταν μάλιστα αὐτὴ τυγχάνει ἱερά πόλις καὶ διὰ τὸν Ἰουδαϊσμόν καὶ τὸ Ἰσλάμ. Εὐχομαὶ ἡ συνάντησις αὐτὴ νὰ ἀποτελέσῃ ἀπαρχὴν δι' ἄλλας συναντήσεις εἰς Ἱερουσαλήμ».

Διὰ τῆς ἐκδηλώσεως αὐτῆς συνεπληρώθη τὸ πρόγραμμα τῆς ἡμέρας τοῦ Σαββάτου, 13^{ης}/26^{ης} Ἰουνίου 2010, τρίτης ἡμέρας τῆς εἰρηνικῆς ἐπισκέψεως τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας.

ngg_shortcode_1_placeholder

ΠΡΟΠΟΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΜΠΙΑΛΥΣΤΟΚ, ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣΑ ΕΙΣ ΓΕΥΜΑ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ.

Μπιαλύστοκ, 26^η Ίουνίου 2010

κ. Ταντέους Τρουσκολάσκι

**Πρόποσις έκφωνηθεῖσα κατά τό επίσημον γεῦμα
παρατεθέν πρός τιμήν τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Μακαριότητος
τοῦ Πατριάρχου τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱεροσολύμων καί πάσης Παλαιστίνης
κ.κ. Θεοφίλου Γ'.**

Μέ πολλή χαρά πληρώνει ἐμέ τό γεγονός, ὅτι μπορῶ σήμερα νά ὑποδεχθῶ στήν πόλιν μας τόν σεβαστόν ἐπισκέπτην, τόν Μακαριώτατον Πατριάρχην τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ καί πάσης Παλαιστίνης, κ.κ. Θεόφιλον Γ'. Ἡ ἀποδοχή τῆς προσκλήσεώς μας καθιστά τήν σημερινή ἡμέρα, ἡμέρα ξεχωριστή γιά ὀλόκληρη τήν χριστιανική κοινωνία τοῦ Μπιαλύστοκ.

Τό Μπιαλύστοκ, μαζί μέ τόν ξεχωριστό πολιτισμό του, θεμελιώθηκε σέ ἕνα μωσαϊκό ἀναριθμήτου ἀριθμοῦ παραδόσεων, πολιτισμῶν καί θρησκείων. Ἐνα δέ ἐξέχοντα ρόλο στή διαδικασία αὐτή ἔπαιξε ἡ Ὀρθοδοξία. Γεγονός, τό ὁποῖο εἶναι ἐξίσου οὐσιῶδες, ὅτι συγχρόνως ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Πολωνίας παίζει στό Μπιαλύστοκ ἕνα ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο. Ἀκριβῶς ἐδῶ, στήν πρωτεύουσα τῆς Ποδλαχίας, αὐτή κατέχει τήν πιό πολυάριθμη ἐκπροσώπηση τῶν πιστῶν της, ἐδῶ οἱ παραδόσεις τῆς εἶναι οἱ πιό ἰσχυρές. Ὡς ἐκ τούτου, εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων θά βρεῖ μία εὐρεία ἀπήχηση στήν πόλη μας, ἐπειδή αὐτή ἀποτελεῖ ἕνα ἀληθῶς ἱστορικό γεγονός.

Ἡ Ἱερουσαλήμ εἶναι στό συναίσθημα τοῦ κάθε Χριστιανοῦ, ἀνεξάρτητα ἀπό τήν ὁμολογιακή του κοινωνία, ἕνας τόπος ἰδιαίτερος – ἡ καρδιά τῆς Ἁγίας Γῆς. Ἡ πόλη αὐτή, στήν ὁποία ἀκόμα βρίσκουμε τά ἴχνη τῶν πιό σημαντικῶν προσωπικοτήτων γιά τή θρησκεία μας, μέ ἐπικεφαλῆς τόν Σωτῆρα ἡμῶν – Ἰησοῦ Χριστό. Αὐτές εἶναι οἱ ρίζες τῆς Χριστιανικῆς πίστεως.

Τό Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων, ἀκολουθώντας ἀπό τήν ἀρχαιότητα τήν ἐξέλιξη τῆς Χριστιανοσύνης, εἶναι ὁ ἐξέχων φύλακας αὐτῶν τῶν ριζῶν. Αὐτό εἶναι ἡ γέφυρα μεταξύ τῶν ἀπαρχῶν τῆς τοῦ Χριστοῦ κοινωνίας καί τῆς σημερινῆς ἡμέρας, τῆς μεγάλης οἰκογένειας τῶν Χριστιανικῶν ὁμολογιῶν. Κλίνοντας τήν κεφαλὴν ἐνώπιον τοῦ σεβαστοῦ ἐπισκέπτη μας, τοῦ Πατριάρχου τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ, κλίνω λοιπόν ταυτόχρονα τήν κεφαλὴν ἐνώπιον τῶν δυό χιλιάδων ἐτῶν τελέσεων λειτουργίας τῆς ἀγρυπνίας ἐπὶ τοῦ Παναγίου Τάφου τοῦ Κυρίου καί τῆς Ἱεροσολυμιτικῆς κληρονομίας.

Πιστεύω, ὅτι ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης μέ ἱκανοποίηση θά γνωρίσει τή ζωή τῆς πόλεως μας, καθώς καί μέ τά προβλήματα καί τά ἐπιτεύγματα τῆς Ὀρθόδοξης

Ἐκκλησίας τοῦ Μπιαλύστοκ τοῦ σήμερα, καί ὅλης της Χριστιανικῆς κοινωνίας τοῦ Μπιαλύστοκ. Πιστεύω, ὅτι καί ἐμεῖς οἱ πολῖτες τοῦ Μπιαλύστοκ, θά ἐπωφεληθοῦμε ἀπό τήν ξεχωριστή ἐπίσκεψη αὐτή. Εἴθε ἡ συνάντηση αὐτή νά ἐπιτρέψει σέ ὅλους μας νά θυμηθοῦμε τό κοινό θεμέλιο τῆς Χριστιανοσύνης, τό ὁποῖο ἦταν καί εἶναι ἡ τοῦ Χριστοῦ ἐντολή τῆς ἀγάπης.

Μακαριώτατε Πατριάρχα! Ἐγείρω τό ποτήριον ὑπέρ τῶν καρπῶν τῆς ἐπισκέψεώς Σας στό Μπιαλύστοκ, καί ὑπέρ τῆς ὑγείας καί τῆς εὐημερίας τοῦ Πατριάρχου εἰς τήν περαιτέρω διακονίαν Αὐτοῦ ἐπί τό θεῖον Ἔργον.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΣΑΒΒΑ **ΒΑΡΣΟΒΙΑΣ ΕΠΙ ΤΗ ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓ.** **ΟΝΟΥΦΡΙΟΥ, ΠΑΡΟΥΣΗΣ ΤΗΣ Α.Θ.Μ. ΕΙΣ** **ΠΟΛΩΝΙΑΝ.**

Ἰερά Μονή Ἁγ. Ὀνουφρίου, Γιαμπλέτονα, 25 Ἰουνίου 2010.

Μακαριώτατε,

Σεβασμιώτατοι,

Ἀγαπητοί Μοναχοί καί Μοναχαί, Ἀδελφοί Ἱερεῖς, Ἀδελφοί καί Ἀδελφαί!

Εὐρισκόμεθα εἰς τόπον ἰδιαίτερον διά τήν Ἐκκλησίαν ἡμῶν – εἰς τήν Ἱ. Μονήν τοῦ Ἁγ. Ὀνουφρίου τοῦ Μεγάλου, τήν παλαιότεραν Μονήν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας. Εἰς τήν Ἱ. Μονήν, ἡ ὁποία ἐν μέσῳ δοκιμασιῶν καί διωγμῶν, πάντοτε παρέμενεν πιστή εἰς τήν Ὀρθοδοξίαν καί οὔτε διά μίαν ἡμέραν δέν μετήλλαξεν τήν Ὀρθόδοξον πίστιν καί τήν κανονικήν τάξιν. Διά τόν λόγον αὐτόν εἶναι τιμωμένη καί ἡγαπημένη ὑπό τοῦ πιστοῦ Ὀρθοδόξου λαοῦ κατά ἰδιαίτερον τρόπον.

Παρά τό γεγονός, ὅτι εὐρίσκεται εἰς τά σύνορα τοῦ κράτους ἡμῶν, σπεύδουν ἐνταῦθα οἱ ἄνθρωποι τῆς πίστεως ἀπό ὅλας τὰς γωνίας τῆς Πατρίδος ἡμῶν, καθώς καί ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Μετά ἀνοιχτῆς καρδίας, γεμάτης ἀγάπης πρὸς τήν Ὑμετέραν Θειοτάτην Μακαριότητα, εἰς τοῦτον τόν ἱερόν τόπον, καλωσορίζομεν Ὑμᾶς καί τήν σεπτὴν Συνοδείαν Ὑμῶν, ἐξ ὀνόματος τοῦ πληρώματος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας – τῆς Ἱεραρχίας, τοῦ Κλήρου, τῶν Μοναχῶν καί τῶν συγκεντρωμένων ἐνταῦθα πιστῶν.

Ἡ Ἱ. Μονή τοῦ Ἁγ. Ὀνουφρίου – εἶναι ἓνα μέγαλον καί πολύτιμον βιβλίον τῆς ἱστορίας τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας. Ὡς ἐκ τοῦτου, χαίρονται σήμερον ὅλαι αἱ γενεαί, διά τὰς ὁποίας ὁ τόπος αὐτός ἦτο κάτι τό ξεχωριστόν εἰς τήν ζωὴν αὐτῶν. Χαίρονται, διότι κατά τήν ἡμέραν τοῦ Προστάτου τοῦ τόπου αὐτοῦ προσεύχεται ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Μακαριότης ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης τῆς Ἁγίας

Πόλεως Ἱερουσαλήμ καί πάσης Παλαιστίνης κ.κ. Θεόφιλος Γ΄. Οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν δέν προσδοκοῦσε, ὅτι εἰς τοῦτον τόν ἀπομακρυσμένον τόπον, εἰς τούς ἐπί τοῦ ποταμοῦ Μπούγκ λειμῶνας, θέλει ἔλθῃ ὁ Πατριάρχης τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ – τῆς Μητροῦς πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν. Χαίρεται καί ἡ ἰδική ἡμᾶς γενεά, ὅτι ἡ Ὑμετέρα Θειοτάτη Μακαριότης κομίζει τήν τῶν Ἁγίων Τόπων εὐλογίαν. Ἀληθῶς: «ἀνεξιχνίαστοί αἱ ὁδοὶ τοῦ Κυρίου».

Ἡ εὐλογία τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Μακαριότητος, τήν ὁποίαν κομίζετε εἰς ἡμᾶς, ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν διὰ τούς Μοναχοὺς τῆς Ἱ. Μονῆς ταύτης. Τούς ἐνδυναμώνει εἰς τόν ἐπιλεγμένον ὑπ' αὐτῶν μοναχικόν βίον καί εἰς τήν πιστότητα τῆς διακονίας αὐτῶν διὰ τόν Θεόν καί διὰ τήν Ἐκκλησίαν. Ἄνευ γάρ τοῦ Μοναχισμοῦ δέν ὑπάρχει ἡ ὑγιής καί πλήρης ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ σιωπηλὴ προσευχὴ ἑνός Μοναχοῦ κατέχει μίαν κοσμικὴν διάστασιν. Ὁ μοναχὸς καταπολεμαίνει τούς πειρασμούς τοῦ κόσμου τούτου ἀκριβῶς διὰ τῆς προσευχῆς, τῆς ὑπακοῆς καί τῆς ἐσωτερικῆς τελειώσεως. Προσφέροντας εἰς τόν Θεόν τό δῶρον τῆς ζωῆς αὐτοῦ – καθαγιάζει τόν περίξ κόσμον. Ἐνα ὑπόδειγμα τούτου εἶναι ὁ Ἁγ. Γεράσιμος ὁ Ἰορδανίτης ἢ ὁ Ἅγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σαρῶφ. Τό ἀσκητικόν ἀπόφθεγμα λέγει, ὅτι τό φῶς τῶν Μοναχῶν ἀποτελοῦν οἱ ἄγγελοι, ἐν ᾧ διὰ τούς ἀπλούς Χριστιανούς τό φῶς εἶναι οἱ μοναχοί. Διὰ τόν λόγον αὐτόν ἡ παρουσία αὐτῶν εἶναι τόσο σημαντικὴ.

Μακαριώτατε!

Κατὰ τήν σημερινὴν ἡμέραν ἐτελέσαμεν ἀπό κοινοῦ τήν θείαν Λειτουργίαν. Κατ' αὐτήν ἔχομεν ἐνωθῆ εἰς ἓνα Ὁρθόδοξον ὄργανισμόν, καθαγιάζοντες οὕτω τόν περίξ ἡμῶν κόσμον. Συμμεριζόμενοι τό ἴδιον Ἁγ. Ποτήριον ἔδωσαμεν μαρτυρίαν πίστεως καί ἀγάπης. Διὰ τόν διηρημένον σύγχρονον κόσμον ἡ μαρτυρία αὐτὴ εἶναι ἰδιαιτέρως σημαντικὴ. Ἡ σπουδαία αὐτὴ στιγμή, ἡ θεία Λειτουργία, δέν εἶναι μόνον μία παράδοσις, ἀλλὰ ἀποτελεῖ τήν ἔκφρασιν τοῦ πληρώματος τῆς ἐκκλησιαστικῆς συνειδήσεως. Καί ἀκριβῶς αὐτό εἶναι τό πιό σημαντικόν σημεῖον τῶν συναντήσεων ἡμῶν ὡς Προκαθημένων τῶν Ἐκκλησιῶν.

Μακαριώτατε!

Χάρις εἰς τήν Πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ ἔρχεσθε εἰς τήν Ἱ. Μονήν ταύτην κατὰ τήν ἡμέραν τῆς μνήμης τοῦ Προστάτου αὐτῆς τοῦ Ἁγ. Ὀνούφριου τοῦ Μεγάλου, ἑνός μεγάλου ἀνδρός καί ἀσκητοῦ, ὁ ὁποῖος εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Αἰγύπτου ἐβίωσεν 63 ἔτη ἐν προσευχῇ, ἐγκρατεῖα καί διαφόροις ἀσκήσεσιν τοῦ πνεύματος. Ἡ ζωὴ Ὑμῶν ὁμοίως εἶναι πεπληρωμένη μετὰ πολλῶν ἀρετῶν, τὰς ὁποίας καλλιεργεῖτε ἐκ τῆς νεανικῆς Ὑμῶν ἡλικίας ὡς Μοναχός, Πρεσβύτερος καί Ἐπίσκοπος. Ὁ Θεός ἐκάλεσεν Ὑμᾶς εἰς τήν ὑψηλοτέραν διακονίαν – τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων καί τῆς ἁγίας γῆς τῆς Παλαιστίνης. Ὡς Μοναχός – Πατριάρχης, διδάσκετε σήμερον αὐτούς, οἱ ὁποῖοι μοχθοῦν ὡς Μοναχοί εἰς τόν τόπον αὐτόν, ἀκολουθώντας καί τόν Ἁγ. Ὀνούφριον.

Εὐχαριστοῦμεν τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν διὰ τό δῶρον τῆς μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ προσευχῇ κοινωνίας εἰς τόν τόπον αὐτόν. Πιστεύομεν βαθέως, ὅτι οἱ πνευματικοὶ δεσμοὶ μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν ἐνισχύονται τοιοῦτοτρόπως καί γίνονται ἀκόμη περισσότερο ἀποτελεσματικοὶ καί ἀδιάσπαστοι. Εἶθε ὁ Παντοκράτωρ Θεός, διὰ τῶν πρεσβειῶν τοῦ Ἁγ. Ὀνούφριου, νά χαρίζη εἰς τήν Ὑμετέραν Θειοτάτην Μακαριότητα ὑγείαν καί τήν Αὐτοῦ εὐλογίαν, καθὼς καί νά ἐνισχύῃ εἰς τήν

καθοδήγησιν τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων.

2Α ΗΜΕΡΑ ΕΙΡΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ ΤΗΣ Α.Θ.Μ. ΕΙΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ.

Τὴν πρωΐαν τῆς Παρασκευῆς, 12^{ης} / 25^{ης} Ἰουνίου 2010, ἤρξατο ὁ ἑορτασμός τῆς μνήμης τοῦ ὁσίου Πατρός ἡμῶν Ὀνουφρίου εἰς τὴν Ἱεράν αὐτοῦ Μονὴν ἐν Jubleczna.

Ἐλθὼν ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος ἐκ τοῦ πλησιοχώρου εἰς τὴν Ἱεράν Μονὴν ξενοδοχείου τῆς διανυκτερεύσεως Αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτός εἰς τὴν εἴσοδον αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Μητροπολίτου Βαρσοβίας κ.κ. Σάββα, μεθ' οὗ καὶ συνεισηλθεν ἐπ' ὀλίγον εἰς τό ἡγουμενεῖον τῆς Μονῆς, ἄχρις οὗ ἐνδυθῶσιν οἱ Ἀρχιερεῖς.

Ἐνδυθέντες οἱ Ἀρχιερεῖς, ἐξῆλθον μετὰ τῶν ἱερέων καὶ παρέλαβον ἀπὸ τό ἡγουμενεῖον τοὺς δύο Προκαθημένους καὶ εἰσώδευσαν εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν, τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων ἐνδεδυμένου μανδύαν καὶ εὐλογοῦντος τὸν λαόν, τοῦ δέ Μακαριωτάτου Βαρσοβίας τιμητικῶς συνοδεύοντος ὡς φιλοξενούντος.

Ὁ Μακαριώτατος Μητροπολίτης Βαρσοβίας καὶ οἱ λοιποὶ Ἀρχιερεῖς τῆς Πολωνικῆς Ἐκκλησίας καὶ παρεπιδημοῦντες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Οὐκρανίας, ὑπὲρ τοὺς δέκα, εἰσηλθὼν εἰς τό Ἱερόν Βῆμα καὶ ἐνεδύθησαν τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν αὐτῶν. Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος παρέμεινεν ἐπὶ ἐξέδρας εἰς τό μέσον τοῦ ἱεροῦ ναοῦ καὶ ἐνεδύθη ὑπὸ τῶν διακόνων.

Τούτων λαβόντων χώραν, ὁ Μακαριώτατος Μητροπολίτης Βαρσοβίας καὶ οἱ λοιποὶ Ἀρχιερεῖς ἐξῆλθον τοῦ ἱεροῦ Βήματος καὶ περιεστοίχισαν δεξιά καὶ ἀριστερά μετὰ τῶν ἱερέων τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλον, ὅποτε καὶ ἤρξατο ἡ θ. Λειτουργία διὰ τοῦ «Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία...».

Ἡ θ. Λειτουργία ἐτελέσθη ὡς Πατριαρχικόν Συλλεΐτουργον κατὰ τὴν τάξιν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν μιᾷ τῇ πίστει καὶ ἐν συνδυασμῷ τῶν λειτουργικῶν παραδόσεων τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων, καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας. Λόγω γεωγραφικῆς ἐγγύτητος ἡ Ἐκκλησία τῆς Πολωνίας ἔχει λειτουργικάς τινὰς συνηθείας τοῦ ρωσικοῦ λειτουργικοῦ Τυπικοῦ. Τοῦτο οὐδόλως ἀποτελεῖ πρόβλημα, ἀπεναντίας εἶναι ἐνδεικτικόν τῆς ἐλευθερίας τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας νὰ ἔχη τὴν ἐπιτρεπτὴν λειτουργικὴν ποικιλίαν, μὴ ἀντιτιθεμένης εἰς τὴν ἀπόλυτον δογματικὴν αὐτῆς ὁμοφωνίαν καὶ ἐνότητα.

Ἡ Πατριαρχικὴ πολυ-ἀρχιερατικὴ καὶ πολυ-ἱερατικὴ θ. Λειτουργία μέ τὴν χωρωδίαν τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς τῆς Βαρσοβίας ψάλλουσιν εἰς ὕφος Εὐρωπαϊκόν, διατηροῦν πολλὰ βυζαντινὰ στοιχεῖα καὶ μέ τὸν πλήθοντα καὶ ἐν κατανώξει μετέχοντα εὐσεβῆ Πολωνικόν λαόν, ἔγινε καὶ πάλιν μία φανέρωσις τοῦ μυστηρίου

τῆς οἰκονομίας τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν σωτηρίαν μας, τοῦ μυστηρίου τοῦ φανερωθέντος εἰς ἡμᾶς διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως, τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἔγινεν μία ἀκόμη ἐπανάληψις, μία ἀκόμη συνέχεια τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, τῆς μεταλήψεως τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ πρὸς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν, δύναμιν, εἰρήνην, ζωὴν καὶ σωτηρίαν.

Εἰς τό Κοινωνικόν, διαρκούσης εἰς τό ἱερόν Βῆμα τῆς θ. Κοινωνίας, ἱερεὺς τῆς Πολωνικῆς Ἐκκλησίας ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον περὶ τοῦ τιμωμένου Ἁγίου Ὀνουφρίου. Μετὰ τὴν θ. Κοινωνίαν τῶν πιστῶν καὶ τὴν ἀπόλυσιν, ἠκολούθησε λιτανεῖα τρίς πέριξ τοῦ ναοῦ μετὰ περιφορᾶς τῆς εἰκόνης τοῦ Ἁγίου Ὀνουφρίου καὶ ἀναγνώσεως Εὐαγγελικῆς περικοπῆς καὶ δεήσεως εἰς ἕκαστον τῶν τεσσάρων σημείων τοῦ ὀρίζοντος καὶ ραντισμοῦ δι' ἡγιασμένου ὕδατος.

Ἄμα τῷ τέλει τῆς λιτανείας πρὸ τῆς θύρας τοῦ ἱεροῦ ναοῦ, ἐγένετο ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν προσφωνήσεων τῶν Προκαθημένων, πρῶτον τοῦ Μακαριωτάτου Μητροπολίτου Βαρσοβίας (βλέπε σύνδεσμο <http://jerusalem-patriarchate.info/2010/06/25/1593/>) καὶ δεύτερον τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου ὡς ἔπεται:

«Μακαριώτατε Μητροπολιτα Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολωνίας

κ.κ. Σάββα,

Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Ζῶμεν σήμερον ὡς δῶρον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τὴν ἐορτὴν καὶ πανήγυριν ταύτην εἰς τὴν ἱεράν αὐτὴν Σταυροπηγιακὴν Μονὴν ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ὁσίου πατρός ἡμῶν Ἁγίου Ὀνουφρίου τοῦ μεγάλου.

Τελοῦμεν τὴν θ. Λειτουργίαν, ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων, ἡ Μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ἡ αὐτοκέφαλος ἀδελφὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Πολωνίας.

Ἔχομεν ἐμπειρίαν πνευματικὴν, ἀλλὰ καὶ ἀπτήν, ὑλικὴν, τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, τό ὅποιον ἄπαξ παρέδωκεν εἰς τό ὑπερῶν τῆς Σιών ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός εἰς τούς Ἁγίους Αὐτοῦ μαθητάς καὶ Ἀποστόλους καὶ συνεχῶς καὶ ἀενάως παρέχει καθ' ἑκάστην εἰς τό σῶμα Αὐτοῦ τό Ἅγιον, τὴν Ἐκκλησίαν.

Τό μυστήριον τοῦτο τῆς θείας Εὐχαριστίας ὡς μυστήριον ἀφέσεως ἁμαρτιῶν, ὡς μυστήριον δυνάμεως, ζωῆς καὶ σωτηρίας τελοῦμεν εἰς τὴν ἱστορικὴν ταύτην Σταυροπηγιακὴν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Ὀνουφρίου τῆς Jublecza, ἐπὶ τῇ μνήμῃ ἑνὸς ἀπὸ τούς μεγάλους ἀσκητάς πατέρας τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου

Οὗτος ὁ ὁσιος πατὴρ ἡμῶν Ὀνούφριος, ἔχων τὴν καταγωγὴν ἐκ τῆς χώρας τῆς Αἰγύπτου, ἔζησεν εἰς αὐτὴν ζωὴν ἄκρας ἀγάπης πρὸς τὸν Θεόν καὶ τὸν πλησίον, ταπεινώσεως παραδειγματικῆς καὶ συγκινητικῆς, ἡσυχίας καθαρτικῆς τῶν παθῶν καὶ καλλιιεργείας τῶν ἀρετῶν διὰ τὴν κοινωνίαν μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν γνῶσιν τοῦ ἑαυτοῦ του, ἀκτημοσύνης τοιαύτης, ὥστε ἀντὶ τῶν ἐνδυμάτων διὰ τὴν κάλυψιν τοῦ σώματος αὐτοῦ νὰ χρησιμοποιοῖ τὴν μακροτάτην αὐτοῦ γενειάδα, ὡς παρουσιάζεται οὗτος ἐν τῇ ἱερᾷ αὐτοῦ εἰκόνι.

Τοῦτον τόν ἅγιον προβάλλει καί εἰς ἡμᾶς σήμερον ἡ Ἐκκλησία ἐπί τῆ μνήμῃ αὐτοῦ ὡς πρότυπον ὀσιότητος, πίστεως πρὸς τόν θεόν, εὐσπλαχνίας, οἰκτιρμῶν καί ἀγάπης πρὸς τόν πλησίον, τόν ἀδελφόν ἡμῶν, εἰς μίαν ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν βία καί ἀσπλαχνία ἐπικρατεῖ εἰς τὰς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων καί ἀγῶν δι' ἐπικράτησιν καί δύναμιν καί ἐξουσίαν κοσμικῆν.

Τόν ἅγιον τοῦτον κατ' ἐξοχὴν τιμᾶ τό Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων δι' ἱερᾶς Μονῆς ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ, κειμένης πλησίον τῆς κολυμβήθρας τοῦ Σιλωάμ εἰς τόν ἱστορικόν τόπον τοῦ ἀγροῦ τοῦ αἵματος, τόν ὁποῖον ἠγόρασαν οἱ Γραμματεῖς καί οἱ Φαρισαῖοι μέ τά τριάκοντα ἀργύρια, τὰ ὁποῖα ἐπέστρεψεν ὁ προδότης Ἰούδας: (Ματθ. 27, 1-10). Εἰς αὐτὴν τὴν Μονὴν σήμερον καί κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν τελεῖται διὰ τοὺς πιστοὺς τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων ἑορτὴ καί πανήγυρις ἐπί τῆ μνήμῃ αὐτοῦ.

Εὐχαριστοῦμεν καί δοξολογοῦμεν τόν πανάγαθον θεόν ἡμῶν ἐπί τῆ κατά τὰς ἡμέρας ταύτας εἰρηνικῆ συναντήσεως τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας καί ἐπί τῆ λειτουργία ταύτη ἐπί τῆ μνήμῃ τοῦ Ὁσίου πατρός ἡμῶν Ὀνουφρίου καί παρακαλοῦμεν, ὅπως ταῖς πρεσβείαις αὐτοῦ παραμένει στερεωμένη εἰς τόν αἰῶνα ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Πολωνίας καί ὁ Προκαθήμενος αὐτῆς, Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Σάββας μακροήμερῆ ἐν ὑγιείᾳ καί ἐνισχύωνται οἱ μονάζοντες εἰς τόν κατὰ Χριστόν πνευματικόν ἀγῶνα αὐτῶν, ἵνα ἀποφέρωσι καρπούς πλουσίας ἀσκήσεως καί εὐποιίας πρὸς σωτηρίαν ψυχῶν καί δόξαν τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ ἡμῶν».

Ὁ μὲν Μακαριώτατος Βαρσοβίας εἰς τὴν προσφώνησιν Αὐτοῦ, ἐπέμεινεν ἰδιαιτέρως εἰς τὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ Ὀρθοδόξου Πολωνικοῦ λαοῦ ἡ Ἱερά Μονὴ τοῦ Ἁγίου Ὀνουφρίου Jubleczna καθ' ὅτι ἦτο ἡ μόνη Μονή, ἡ ὁποία διὰ μέσου τῶν αἰῶνων οὐδέποτε ὑπέκυψεν εἰς τὰς πιέσεις τῆς Οὐνίας δι' ἀλλαγὴν δόγματος καί διὰ τοῦτο παραμένει σύμβολον πνεύματος ἀντιστάσεως χάριν τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως.

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων ἐξ ἄλλου εἰς τὴν προσφώνησιν Αὐτοῦ, ἐπέμεινεν ἰδιαιτέρως εἰς τό παράδειγμα τῆς ὀσιακῆς ζωῆς τοῦ Ἁγίου Ὀνουφρίου καί εἰς τὴν ὑπαρξιν Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ὀνουφρίου τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων παρά τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ καί ἐπί τοῦ ἀγροῦ τοῦ αἵματος, ὁ ὁποῖος ἠγοράσθη μέ τά τριάκοντα ἀργύρια, τὰ ὁποῖα ἐπέστρεψεν ὁ Ἰούδας πρὸς ταφὴν τοῖς ξένοις. (Ματθ. ΚΖ' 6-8) .

Μετά τὴν κοπιώδη ἀλλά καί λυτρωτικὴν ἐν ταύτῳ πνευματικὴν πανδαισίαν ταύτην, ἠκολούθησε πλουσία μοναστηριακὴ τράπεζα, φιλαδέλφως παρατεθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἠγουμένου τῆς Μονῆς Ἀρχιμανδρίτου π. Ἀθανασίου, ὁ ὁποῖος ὄντως εἶναι ἄξιος ἐπαίνων διὰ τὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν διατηρεῖ τὴν Μονήν.

Εἰς τὴν τράπεζαν αὐτὴν ἦσαν προσκεκλημένοι ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Μητροπολίτου Βαρσοβίας καί ἐκπρόσωποι τῆς πολιτείας τῆς Πολωνίας, ὁ Κοινοτάρχης καί ὁ Ἐπαρχος τῆς περιοχῆς, οἱ ὁποῖοι προσέφεραν εἰς τόν Μακαριώτατον Πατριάρχην Ἱεροσολύμων τὰ δῶρα τῆς πόλεως αὐτῶν, ὁ δὲ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων προσέφερεν αὐτοῖς δῶρον φιλντισένιον τοῦ ἀστέρος τῆς Βηθλεέμ.

Ἐν εὐχαριστίᾳ πρὸς τόν θεόν διὰ τὴν εὐφρόσυνον ἑορτὴν καί τῷ ἠγουμένῳ καί τοῖς ἀδελφοῖς διὰ τὴν ἐγκάρδιον καί φιλάδελφον φιλοξενίαν, ἡ Πατριαρχικὴ συνοδεία ἀνεχώρησε διὰ τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν τοῦ Lublin, ἔνθα ἀνέμενεν Αὐτὴν ὁ

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Άβελ. Ούτος εἶχεν ἐπιφύλαξει ὄντως θερμὴν ὑποδοχὴν διὰ συνάξεως κλήρου καὶ λαοῦ εἰς τὸν ἱστορικὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος (βλέπε σύνδεσμο <http://jerusalem-patriarchate.info/2010/06/25/1589/>) .

Τὰ αἰσθήματα αὐτοῦ πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων διαφαίνονται εἰς τὴν ὄντως συγκινητικὴν καὶ σημαίνουσαν προσφώνησιν αὐτοῦ.

Εἰς ταύτην τὴν προσφώνησιν ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος ἀπήντησε, λέγων:

«Μακαριώτατε Μητροπολίτα Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολωνίας κ.κ. Σάββα,

Σεβασμιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Lublin κ. Άβελ,

Εὐσεβές λαέ τοῦ Κυρίου,

Σᾶς μεταφέρομεν ἐκ τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἐδέχθη τὸν χαιρετισμὸν «Χαῖρε Σιών Ἁγία, Μῆτερ τῶν Ἐκκλησιῶν...», τὸν ἀναστάσιμον χαιρετισμὸν. Τὸν χαιρετισμὸν ἐκ τῆς πόλεως, ἡ ὁποία ἐποτίσθη μὲ τὸ αἶμα τῶν προφητῶν καὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ παρουσία ἡμῶν καὶ τῆς συνοδείας ἡμῶν εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας ἀποτελεῖ ἓνα ἱστορικὸν γεγονός, ἔργον τῆς θείας Προνοίας. Ἐχομεν ἔλθει εἰς τὴν χώραν αὐτὴν, τὴν εὐλογημένην χώραν τῆς Πολωνίας, τὴν ὁποίαν ἐπεσκέφθησαν πρὸ 400 ἐτῶν οἱ ἀοίδιμοι προκάτοχοι ἡμῶν, Παῖσιος, Δοσίθεος καὶ κυρίως Θεοφάνης, παρακινούμενοι ἐκ τῆς ἀποστολικότητος καὶ οἰκουμενικότητος τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων, στηρίζοντες τὸ Ὁρθόδοξον φρόνημα τοῦ ἐμπεριστάτου ἐκ τῶν διώξεων εὐσεβοῦς Ὁρθοδόξου Πολωνικοῦ λαοῦ.

Ἡ ἀποστολικότης τῆς Ἐκκλησίας στηρίζεται εἰς τὸ μαρτύριον τοῦ Ἰδρυτοῦ αὐτῆς, τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν συμμαρτύρων τοῦ Χριστοῦ. Τὸ μήνυμα τοῦ μαρτυρίου τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως Αὐτοῦ δίδομεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ κοινοῦ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας, ἐπόμενοι εἰς τὰ ἴχνη τοῦ προκατόχων ἡμῶν καὶ ἀνταποκρινόμενοι εἰς εὐγενῆ πρόσκλησιν τοῦ Προκαθημένου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας Μακαριωτάτου κ.κ. Σάββα. Τὴν ὁμολογίαν ταύτην δίδομεν, ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, ὁ Ὁποῖος συνεχώρησε τοὺς σταυρωτάς Αὐτοῦ, λέγων «ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσιν» (Λουκ. 23,34).

Οὕτω καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν τοὺς καταδιώξαντας τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας. Χαιρόμεθα διὰ τὴν παρουσίαν εἰς τὴν Δοξολογίαν ταύτην τοῦ Ἐκπροσώπου τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἰωσήφ Ζιτσίνοσκη, λέγοντες ὅτι ἡ Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων μετέχει εἰς τὸν θεολογικὸν διάλογον μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, προσανατολιζομένη πρὸς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, τὴν ὁποίαν ἔχουν αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι καὶ οὐχὶ πρὸς ἐνότητα διοικήσεως, οὐχὶ ἄλλήν τινά παρά μόνον τὴν συνοδικὴν τῆς πρώτης χιλιετίας τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἀναγνώρισις τῶν λαθῶν ἡμῶν καὶ ἡ μετάνοια θά ὀδηγήσῃ ἡμᾶς τὸ ταχύτερον εἰς τὴν ποθουμένην ἐνότητα. Ἄνευ ταύτης, ἄνευ τοῦ πατερικοῦ φρονήματος τῆς ταπεινώσεως, θά ματαιοπονῶμεν».

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Άβελ ἐπέδωκεν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος εἰς τὸν Μακαριώτατον, ἀντίγραφον εἰκόνας τῶν Ἱεροσολύμων, τὸ ὁποῖον φυλάσσεται εἰς τὸν ἱερόν τοῦτον ναὸν καὶ τὸ ὁποῖον προέρχεται ἐκ τοῦ πρωτοτύπου, τὸ ὁποῖον ἐφυλάσσετο εἰς τὸν ἱερόν Ναὸν τοῦ Μετοχίου τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Φιλίππου τοῦ

Παναγίου Τάφου εις Μόσχαν Αποχωροῦντες οἱ Γάλλοι ἀπό τήν Μόσχαν τό 1812, καύσαντες τήν Ἐκκλησίαν, ἔλαβον τό πρωτότυπον τῆς εἰκόνης μεθ' ἑαυτῶν καί φυλάσσουν αὐτό ἄχρι τῆς σήμερον εις τήν Παναγίαν τῶν Παρισίων.

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος ἐπέδωσεν εις τόν Σεβασμιώτατον κ. Ἄβελ φιλντισένιον σταυρόν εὐλογίας, διά νά εὐλογῆ τόν λαόν αὐτοῦ.

Ἐν συνεχείᾳ, τῇ συνοδείᾳ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἄβελ ἡ Πατριαρχική Συνοδεία μετέβη εις παρακείμενον τόπον, Majdanek καλούμενον, τηρούμενον σήμερον ὡς Μουσεῖον τῶν θυμάτων τῆς Γερμανικῆς θηριωδίας κατά τόν β' Παγκόσμιον Πόλεμον.

Ἐνταῦθα κατετέθη ἐν ἀρχῇ στέφανος πρός τιμήν τῶν ἀδίκως καί ἀναιτίως θανατωθέντων εις τό στρατόπεδον τοῦτο συγκεντρώσεως καί ἐψάλη τό «αἰωνία ἡ μνήμη». Τόν Διευθυντήν τοῦ μακαβρίου Μουσειακοῦ χώρου τούτου προσεφώνησεν ἀγγλιστί ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων (βλέπε σύνδεσμο <http://en.jerusalem-patriarchate.info/2010/06/25/866/>) .

Ἐν συνεχείᾳ ἡ Πατριαρχική συνοδεία ἐξεναγήθη ὑπό τῆς Διευθύνσεως τοῦ Μουσείου εις τούς χώρους τῶν βασανιστηρίων τῶν θυμάτων, τούς θαλάμους τῶν κρατήσεων καί τά κρεματόρια τοῦ θανάτου καί μετά λύπης καί ὀδύνης ψυχῆς εἶδε τά ἐργαλεῖα ταῦτα τοῦ θανάτου, κατεσκευάσματα ἀνθρώπων διά τόν θάνατον τῶν συνανθρώπων των.

Ἀναχωροῦσα ἡ Πατριαρχική συνοδεία ἀπό τόν χώρον τοῦ Μουσείου ἀναπολοῦσε τήν ἐπιγραφήν τήν ἐπιγεγραμμένην ἐνώπιον τοῦ μνημείου Πολωνιστί: «ἡ μοῖρα μας νά γίνη προειδοποίησις καί μάθημα γιά ὄλους ἐσᾶς».

Ἐκ τοῦ χώρου τοῦ Μουσείου ἡ Πατριαρχική Συνοδεία ἀναχωρήσασα, παρεκάθισεν εις τήν φιλάδελφον τράπεζαν, παρατεθεῖσαν ὑπό τοῦ φιλοξένου καί φιλαδέλφου Ἐπισκόπου κ. Ἄβελ.

Εἰς ταύτην παρόντος καί τοῦ Ἐκπροσώπου τῆν πολιτείας τῆς Πολωνίας, - Διευθύνσεως θρησκευμάτων κ. Ἰωσήφ Ροζάνσκη, ὁ Μακαριώτατος ἀνέλυσε τό ἔργον τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, θρησκευτικόν, κοινωνικόν, εἰρηνευτικόν, πολιτιστικόν καί πολιτικόν.

Διά τούτων συνεπληρώθη τό πλήρες καί τεταμένον, πλούσιον δέ καί ἐποικοδομητικόν πρόγραμμα τῆς δευτέρας ἡμέρας, Παρασκευῆς, 12^{ης} / 25^{ης} Ἰουνίου 2010, τῆς εἰρηνικῆς ἐπισκέψεως τῆς Α.Θ.Μ. εις τήν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας.

ngg_shortcode_2_placeholder

ΕΙΡΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ.

Μεταξύ τῆς 24^{ης} καί 30^{ης} Ἰουνίου λαμβάνει χώραν ἡ εἰρηνική ἐπίσκεψις τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου Γ' εἰς τήν αὐτοκέφαλον Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτή διευθετήθη, κατόπιν συνεννοήσεως καί σχετικῆς ἀλληλογραφίας μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν Ἱεροσολύμων καί Πολωνίας ἀπό τοῦ παρελθόντος ἔτους, 2009.

Διά τήν ἐπίσκεψιν ταύτην ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος ἀνεχώρησεν ἀπό τό ἀεροδρόμιον Ben – Hurion τοῦ Τέλ Ἀβίβ τήν 6.00 π.μ. ὥραν τῆς Πέμπτης 11^{ης} /24^{ης} Ἰουνίου 2010, συνοδευόμενος ὑπό τοῦ Γέροντος Ἀρχιγραμματέως Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου, τοῦ ἐν Βηθλεέμ Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἰορδάνου κ. Θεοφυλάκτου, τοῦ Γραμματέως τῆς Ἀγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, Ὀσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου π. Δημητρίου, τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς καί ἡγουμένου ἐν Φχές τῆς Ἰορδανίας Ὀσιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου π. Ἱερωνύμου, τοῦ ἐν Φχές Ὀσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου π. Φιλουμένου καί τοῦ ἱεροδιακόνου π. Ἀθανασίου.

Ἄμα τῇ προσγειώσει εἰς τό ἀεροδρόμιον τῆς Βαρσοβίας ὁ Μακαριώτατος καί ἡ συνοδεία αὐτοῦ ἐγένοντο δεκτοί ὑπό τοῦ Μακαριωτάτου Μητροπολίτου Βαρσοβίας καί πάσης Πολωνίας κ. Σάββα καί τοῦ θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Σιεμιατίτζε κ. Γεωργίου, τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Πολωνικῆς Κυβερνήσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν καί Διοικήσεως, Διευθύνσεως Θρησκευμάτων κ. Ἰωσήφ Ροζάνκου καί τοῦ πρέσβευς τῆς Παλαιστινιακῆς Αὐτονομίας εἰς Πολωνίαν κ. Χάλεδ Γαζάλ καί τοῦ καθηγητοῦ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἰς τήν Χριστιανικήν Θεολογικήν Ἀκαδημίαν τῆς Πολωνίας κ. Γεωργίου Μπεζλέϊκο.

Ἡ ὑποδοχή ἦτο ὄντως ἐγκάρδιος. Ὁ Μακαριώτατος Βαρσοβίας ἐκαλωσώρισε τόν Μακαριώτατον Πατριάρχην Ἱεροσολύμων λέγων: *«Καλωσορίζομεν Πατριάρχην Ἱεροσολύμων εἰς τήν Πολωνίαν μετά τό 1620, ὅτε ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Θεοφάνης ἐπιστρέφων ἐκ Ρωσίας εἰς Παλαιστίνην ἐχειροτόνησεν ἕξ Ἐπισκόπους διά τήν διαπαιδαγώγησιν καί προστασίαν τοῦ Ὁρθοδόξου ποιμνίου ἐκ τῆς Οὐνίας».*

Κατά τήν ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ ἀναμονήν ἄχρι παραλαβῆς τῶν ἀποσκευῶν ἐγένετο ἐνδιαφέρουσα συζήτησις περί τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων ἐν Πολωνίᾳ καί ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γῆ. Ὁ Μακαριώτατος Βαρσοβίας εἶπεν: *«Οἱ Ὁρθόδοξοι εἰς Πολωνίαν εἴμεθα 500.000 περίπου ἐπί συνόλου 38.000.000 τοῦ Πολωνικοῦ πληθυσμοῦ. Εἴμεθα μία μικρά, ἀλλά ζῶσα Ἐκκλησία, μετέχουσα εἰς ὅλας τάς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς τοῦ Πολωνικοῦ λαοῦ καί προσπαθοῦμεν νά εὐρίσκωμεν ἑαυτούς εἰς τήν κατάστασιν νά δυνάμεθα νά λέγωμεν τῷ ζητοῦντι: «ἔρχου καί ἴδε».*

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος εἶπεν ὅτι τό Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων, μικρόν καί τοῦτο εἰς ἀριθμόν πιστῶν, ἀγωνίζεται νά ἐκπληρώνη τήν μεγάλην αὐτοῦ ἀποστολήν εἰς τούς Ἁγίους Τόπους, συνεργαζόμενον μετά τῶν ἄλλων τοπικῶν Ἐκκλησιῶν καί μετέχον εἰς τούς θεολογικούς διαλόγους, ἕξ ὧν εἶς τῶν

κυριωτέρων εἶναι αὐτός μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, καί προσέχον καί βοηθοῦν τὴν ἔλευσιν προσκυνητῶν εἰς τὴν Ἁγίαν Γῆν, καθ' ὅτι ἡ παρουσία αὐτῶν συντελεῖ εὐεργετικῶς εἰς τὴν ἐπικράτησιν τῆς εἰρήνης καί εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ οἰκονομικῶς οὐχί εὐμοιροῦντος Παλαιστινιακοῦ λαοῦ.

«Μεγάλος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν προσκυνητῶν τῶν ἐκ διαφόρων χωρῶν συχνάκις ἀφικνουμένων εἰς τὴν Ἁγίαν Γῆν, πολλῶν ἐκ Πολωνίας», εἶπεν ὁ Μακαριώτατος, «Ὁρθοδόξους ὅμως προσκυνητὰς ἐκ Πολωνίας θέλομεν περισσοτέρους».

Μετὰ σύντομον ἀνάπαυσιν εἰς ξενοδοχεῖον παραχωρηθέν ὡς χῶρος φιλοξενίας ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἑσωτερικῶν τῆς Πολωνίας, ἠκολούθησεν πρόγευμα καί κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ ἐνδιαφέρουσα συζήτησις περὶ τῶν σχέσεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας μετὰ τοῦ κράτους τῆς Πολωνίας, ἀπὸ τοῦ 1991 καί ἐξῆς, ρυθμιζομένων βάσει ἐιδικοῦ συναφθέντος κογκορδάτου. Σημαντικὸν ρόλον εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας διαδραματίζει ὁ «Σύλλογος Νεολαίας» ὡς καί ὁ «Σύλλογος Διανοουμένων». Τό σύστημα τοῦτο τῶν Συλλόγων εἶναι κατάλοιπον παλαιότερων ἐποχῶν, ὅτε διὰ τῶν Συλλόγων ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Πολωνίας ἀντεμετώπιζε τὰς ἐπιθέσεις τῆς Οὐνίας. Αἱ σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας μετὰ τοῦ κράτους τῆς Πολωνίας εἶναι καλαί, ὅπερ ἐμφαίνεται καί ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Σεμιατίτζε κ. Γεώργιος εἶναι ὁ Πρόεδρος τῆς θρησκευτικῆς Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Πολωνίας διὰ τοῦς Ὁρθοδόξους.

Ἐν συνεχείᾳ τούτων καί τὴν 12.00μ. ὥραν ἐγένετο ἡ ἐπίσημος ὑποδοχὴ τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου ὑπὸ τοῦ ἱερατείου καί τῶν πιστῶν τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Βαρσοβίας ἐνώπιον τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς, μεθ' ἧν ἐψάλη πανηγυρικὴ Δοξολογία καί ἐγένοντο αἱ ἀμοιβαῖαι προσφωνήσεις ἐπὶ τῷ γεγονότι τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων:

1. Τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Βαρσοβίας κ.κ. Σάββα, καλωσορίζοντος ὡς ἔπεται:

«Μακαριώτατε Πατριάρχα τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ καί πάσης Παλαιστίνης,

Σεβασμιώτατοι Ἀδελφοί Ἱερεῖς, Ἀδελφοί καί Ἀδελφαί,

«Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου».

Διὰ τῶν λόγων αὐτῶν τῆς Ἁγίας Γραφῆς καλωσορίζομεν τὴν Ὑμετέραν θειοτάτην Μακαριότητα καί τὴν Σεπτὴν Συνοδεῖαν Ὑμῶν εἰς τὴν Πολωνικὴν γῆν, εἰς τὸν πρῶτον Ἱερόν Ναόν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας πρὸς τιμὴν τῆς Ἁγίας Μαρίας Μαγδαληνῆς.

Ἡ σημερινὴ ἡμέρα εἶναι ἱστορικὴ ἡμέρα διὰ τὴν Πολωνίαν καί διὰ τὴν καθ' ἡμᾶς Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Μετὰ ἀπὸ 400 ἔτη, μετὰ τό θέλημα τοῦ θεοῦ, ἦλθεν εἰς ἡμᾶς ὁ Πατριάρχης τῶν Ἱεροσολύμων -ὁ Πατριάρχης τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας διὰ πάσαν τὴν Χριστιανοσύνην.

Μακαριώτατε!

Ἐρχεσθε ἀπὸ τὴν ἡγιασμένην γῆν τῆς Παλαιστίνης καί τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ. Ἐρχεσθε ἀπὸ τοῦς Τόπους, ὅπου ἐγεννήθη, ἔζησεν, ἐδίδαξεν,

ἀπέθανεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ καὶ ἀνέστη ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

Ἐλάβετε ἀπὸ τὸν Θεόν τὴν ἰδιαιτέραν εὐλογίαν νὰ εἴσθε Πατριάρχης τῆς Ἁγίας Πόλεως, φύλαξ τοῦ Τάφου τοῦ Κυρίου καὶ μάρτυρας τοῦ μεγαλυτέρου θαύματος τοῦ κόσμου –τῆς Ἀφῆς κατὰ τὸ Μέγα Σάββατον τοῦ Ἁγίου Φωτός.

Συμμετέχων εἰς τὸ θαῦμα αὐτό, βιώνετε αὐτά, «ἃ ὀφθαλμός οὐκ εἶδεν καὶ οὐς οὐκ ἤκουσεν καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη», (Α΄Κορ. β΄9).

Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, μέ τὴν εὐλογίαν Ὑμῶν, τὸ Ἅγιον Φῶς-διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Χώρας καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν -ἤλθεν εἰς τὴν Πολωνίαν. Οἱ πιστοὶ ἡμῶν, κατὰ τὴν πασχαλινὴν νύκταν, ἐβίωσαν ἰδιαιτέραν εὐλογίαν καὶ πνευματικὴν ἀγαλλίασιν. Μέχρις σήμερον τὸ Ἅγιον Φῶς φλέγει εἰς πολλοὺς ἱερούς Ναοὺς ἡμῶν καὶ εἰς τὸν ἱερόν Καθεδρικόν Ναόν τοῦτον, εἰς τὸν ὁποῖον καλωσορίζομεν Ὑμᾶς.

Μακαριώτατε!

Αἱ ἐπισκέψεις τῶν Προκαθημένων τῶν Τοπικῶν Ἐκκλησιῶν ἐγγράφονται εἰς τὴν πρᾶξιν τῆς Καθολικῆς Ὁρθοδοξίας. Συμβάλλουσιν εἰς τὴν μαρτυρίαν τῆς ἐνότητος καὶ τῆς ἀληθείας. Φέρουσιν κοντὰ τοὺς πιστοὺς τῶν διαφόρων ἐθνικοτήτων. Ἡ Ἱερουσαλήμ εἶναι αὐτός ὁ τόπος, ὁ ὁποῖος προσεγγίζει τοὺς ἀνθρώπους εἰς τρόπον ἰδιαίτερον. Σήμερον ὑπάρχουσιν δυνατότητες καὶ οἱ πιστοὶ ἡμῶν ἐπισκέπτονται τοὺς Ἁγίους Τόπους καὶ ἐκ νέου βιώνουν τὸ Ἱερόν Εὐαγγέλιον. Αὐτό εἶναι δῶρον, διὰ τὸ ὁποῖον εὐχαριστοῦμεν τὸν Θεόν.

Μακαριώτατε!

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπισκέψεως Ὑμῶν θά ἐπισκεφθῆτε τὴν γῆν τοῦ Χέλμ καὶ τῆς Ποδλαχίας, τὴν ἡγιασμένην διὰ βαρειῶν δοκιμασιῶν τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν. Θά ἐπισκεφθῆτε τὴν παλαιότεραν Ἱ. Μονὴν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, τοῦ Ἁγίου Ὀνουφρίου τοῦ Μεγάλου, ἡ ὁποία καθ' ὄλην τὴν ἱστορίαν αὐτῆς διετήρησεν τὴν Ἁγίαν Ὁρθοδοξίαν, οὐσαν καταφύγιον διὰ τοὺς δοκιμαζομένους Ὁρθοδόξους πιστοὺς. Θά ἐπισκεφθῆτε τὴν Βόρειαν Ποδλαχίαν καὶ τὸ Μπιαλίστοκ, ὅπου ζεῖ σήμερον ἡ πλειοψηφία τῶν πιστῶν ἡμῶν.

Εὐφραίνει Ἡμᾶς τὸ γεγονός, ὅτι τελοῦντες τὴν θ. Λειτουργίαν εἰς τὴν Γιαμπλέτσα καὶ τὴν Βαρσοβίαν, θά ἐκφράσωμεν τὴν ἀδελφικὴν Ἡμῶν ἐνότητα ἐνώπιον τοῦ πέριξ ἡμῶν κόσμου. Αὐτά «τά Ἅγια τοῖς Ἁγίοις» προσφερόμενα «ὑπὲρ πάντων ἡμῶν» ἀποτελοῦν τὴν μεγαλυτέραν ἔκφρασιν αὐτῆς τῆς ἐνότητος.

Μακαριώτατε!

Καλωσορίζομεν Ὑμᾶς καὶ τὴν Σεπτὴν Συνοδειάν Ὑμῶν ἐξ ὀνόματος τοῦ πληρώματος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας: τῆς Ἱεραρχίας, τοῦ Κλήρου καὶ τῶν Πιστῶν. Εὐχαριστοῦμεν τὸν Θεόν διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, τὴν ὁποίαν ἐχάρισεν εἰς ἡμᾶς ὁ Κύριος, ὅταν ἠμπορῶμεν ἵνα ὑποδεχθῶμεν εἰς τὴν Χώραν ἡμῶν τὸν Ἄγγελον τῆς Μητρὸς πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν.

Δεόμεθα ὅπως ἡ παραμονὴ Ὑμῶν εἰς τὴν Χώραν ἡμῶν ἔσται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εὐλογημένη καὶ πολυπύχως καρποφόρος.

«Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου».

2. Τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου ὡς ἔπεται:

«Μακαριώτατε Μητροπολίτα Βαρσοβίας καί πάσης Πολωνίας κ.κ. Σάββα,

Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

Εὐλαβέστατοι ἱερεῖς,

Ἐντιμότατοι ἐκπρόσωποι τῆς πολιτείας,

Εὐλαβές ἐκκλησίασμα,

Εὐχαριστοῦμεν καί δοξολογοῦμεν τόν πανάγαθον θεόν, διότι ὀρθρου βαθέος σήμερον ἐξήγειρεν ἡμᾶς ὑγιεῖς ἐκ τοῦ ὕπνου καί ἐκ τῶν ὀρέων Σιών τῆς Ἁγίας, ἐκ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Τάφου, ὠδήγησεν ἡμᾶς δι' ἀσφαλοῦς ἀεροπορικῆς πτήσεως εἰς τήν εὐλογημένην χώραν τῆς Πολωνίας.

Εὐχαριστοῦμεν τόν μεγαλοδύναμον θεόν ἡμῶν, διότι ἤρε τά ἐμπόδια τοῦ φόρτου τῆς ἐργασίας καί τῶν πολλῶν ὑποχρεώσεων καί ἠξίωσεν ἡμᾶς νά ἐκπληρώσωμεν τήν ἐπιθυμίαν ἡμῶν, νά πραγματοποιήσωμεν εἰρηνικὴν ἐπίσκεψιν εἰς τήν ἀδελφὴν Αὐτοκέφαλον Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας.

Τῆς χαρᾶς τῆς ἐπισκέψεως ταύτης προγευόμεθα ἐκ τῆς ἐπιφυλαχθείσης ἡμῖν καί τῆ τιμίᾳ συνοδείᾳ ἡμῶν θερμῆς ὑποδοχῆς ἐκ τῆς πολιτείας τῆς Πολωνίας καί τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας.

Τά αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης πρὸς τόν θεόν ἡμῶν διὰ τήν ἐπίσκεψιν ταύτην, τῆς ὁποίας ἀξιῶναι ἡμᾶς, ἐκφράζομεν μέ τήν ἐπίσημον Δοξολογικὴν τελετὴν ταύτην εἰς τόν ἱερόν Καθεδρικόν τοῦτον Ναόν τῆς Ἁγίας Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς.

Πλήρεις χαρᾶς καί συγκινήσεως ἐκ τῆς ἰλαρᾶς προσευχητικῆς ἀτμοσφαιράς ταύτης μεταφέρομεν τήν χάριν καί τήν εὐλογίαν τοῦ Παναγίου Τάφου, τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ καί ὄλων τῶν Παναγίων Προσκυνημάτων, Ὑμῖν προσωπικῶς, Μακαριώτατε Ἅγιε Πολωνίας, τῆ σεβασμίᾳ ἱεραρχία τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας, τῷ Ὀρθοδόξῳ πληρώματι τῷ ἐμπεπιστευμένῳ τῷ Ἀρχιεπισκοπικῷ ὠμοφορίῳ Ὑμῶν, τῷ εὐσεβεῖ λαῷ, τῷ μετέχοντι εἰς τήν πανηγυρικὴν Δοξολογίαν ταύτην καί εὐχόμεθα καί τὰς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἐπισκέψεως ταύτης εἰρηνικᾶς, χαρμοσύνους καί ἐποικοδομητικᾶς, πρὸς δόξαν θεοῦ καί ἔπαινον τοῦ εὐλογημένου γένους τῶν Ὀρθοδόξων».

Μετά τὰς προσφωνήσεις, ὁ πιστός λαός, ὁ μετέχων εἰς τήν Δοξολογίαν, διελθὼν ἔλαβε τήν εὐλογίαν τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου.

Μετά τήν Δοξολογίαν ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Μητροπολίτου Βαρσοβίας κ.κ. Σάββα κατέθεσε στέφανον εἰς τό ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πόλεως τῆς Βαρσοβίας μνημεῖον τοῦ ἀγνώστου στρατιώτου τῆς Πολωνίας, ἔνθα μετά ταῦτα ἐξεναγήθη ἐπὶ τῆς ἱστορίας καί τοῦ συμβολισμοῦ τοῦ μνημείου.

Κατὰ τό ἑσπέρας, ὁ Μακαριώτατος καί ἡ συνοδεία Αὐτοῦ μετέσχον εἰς τόν Ἑσπερινόν ἐπὶ τῆ αὐριανῇ ἑορτῇ τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Ὀνουφρίου, λαβόντα χώραν εἰς τήν ἱεράν αὐτοῦ Μονήν τῆς Jubleczna.

Ἡ Ἱερά αὐτή μεγάλη Μονή τοῦ Ἁγίου Ὀνουφρίου τῆς Jubleczna εἶναι ἀξία σεβασμοῦ διὰ τόν Ὀρθόδοξον Πολωνικόν λαόν, καθ' ὅτι εἶναι ἡ μόνη πάντοτε διὰ μέσου τῶν αἰώνων μή ὑποκύψασα, ὡς ἄλλαι, εἰς τὰς πιέσεις τῆς Οὐνίας διὰ μεταστροφήν εἰς αὐτήν.

Κατά τήν ἄφιξιν Αὐτοῦ εἰς τήν Ἱεράν Μονήν, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, συνοδευόμενος ὑπό τοῦ Μακαριωτάτου Μητροπολίτου Βαρσοβίας καί πάσης Πολωνίας κ. Σάββα, ἐγένετο δεκτός ἐν θερμῇ ὑποδοχῇ ὑπό τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ὀρθοδόξου Πολωνικῆς Ἐκκλησίας, πλειάδος ἱερέων καί πλήθους εὐσεβοῦς λαοῦ καί προεξήρξε τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ.

Μετά τήν ὑποδοχήν καί τήν εἴσοδον ἔλαβε χώραν Ἑσπερινός μετ' ἀρτοκλασίας καί ὁ Ὁρθρος κατά τό Ρωσικόν Τυπικόν τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Ὀνουφρίου, προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου, συνιερουργοῦντος τοῦ φιλοξενοῦντος Μακαριωτάτου Μητροπολίτου Βαρσοβίας καί πάσης Πολωνίας κ. Σάββα καί τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ὀρθοδόξου Πολωνικῆς Ἐκκλησίας, πλειάδος ἱερέων καί πλήθους εὐσεβοῦς Πολωνικοῦ λαοῦ, ἔχοντος εἰς τὰ πρόσωπα αὐτῶν τὰ σημεῖα τοῦ κόπου καί τοῦ μόχθου, τῶν κακοπαθειῶν καί τῶν διώξεων. Ἡ ἀκολουθία ἦτο μεγαλοπρεπής, ἅμα καί κατανυκτική. Τήν ἀκολουθίαν τοῦ Ἑσπερινοῦ ἠκολούθησε τράπεζα ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ.

Οὕτω συνεπληρώθη τό πρόγραμμα τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς εἰρηνικῆς ἐπισκέψεως τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων εἰς Πολωνίαν.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας.

ngg_shortcode_3_placeholder

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΒΕΛ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΕΙΣ Ι.Ν. ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΕΙΣ ΛΟΥΜΠΛΙΝ.

Ἰ. Καθεδρικός Ναός Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος εἰς τό Λούμπλιν,

25 Ἰουνίου 2010.

Μακαριώτατε Πατριάρχα τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ καί πάσης Παλαιστίνης!

Καλωσορίζομεν τήν Ὑμετέραν θειοτάτην Μακαριότητα εἰς τό ἔδαφος τῆς ἱστορικῆς ἐπισκοπῆς τοῦ Χέλμ, ἡ ὁποία εἰς τόν προσεχῆ χρόνον θέλει ἵνα ἑορτάσῃ τήν 800^{ῆν}– ἐπετηρίδα τῆς ἰδρύσεώς της. Τά ἐδάφη τῆς ἐπισκοπῆς ἡμῶν ἀποτελοῦν ἕνα σημεῖον ἐπαφῆς τῶν δύο Χριστιανικῶν πολιτισμῶν καί τῶν δύο ἐθνῶν. Εἰς τό δυτικόν μέρος τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ κυριαρχοῦσε ἡ Λατινική Χριστιανοσύνη καί ὁ Πολωνικός πολιτισμός, ἐν ᾧ εἰς τό ἀνατολικόν ἡ βυζαντινὴ παράδοσις καί ὁ ρουθηνικός πολιτισμός.

Οἱ πρόγονοι ἡμῶν εἶχον τὴν συνείδησιν, ὅτι τό φυτῶριον τῆς Χριστιανοσύνης εἶναι ἡ Ἁγία Πόλις Ἰερουσαλήμ. Εἰς τὰ ἐδάφη τῆς πρώην ἐπισκοπῆς τοῦ Χέλμ τό φῶς τῆς Χριστιανικῆς πίστεως ἦλθεν ἀπό τό Κίεβο, τό ὁποῖον οὐχί τυχαίως ὠνομάζετο ἀκριβῶς «ἡ Νέα Ἰερουσαλήμ». Ἐνας ἀπό τούς καρπούς τοῦ ἐκχριστιανισμοῦ τῆς Ρωσίας τοῦ Κιέβου ὑπῆρχεν ὁ ἐκχριστιανισμός τῶν ἀνατολικῶν ἐδαφῶν τῆς ἡμετέρας ἐπισκοπῆς, καί ἡ ἐπισκοπή τοῦ Χέλμ ὑπῆρχεν μία ἀπό τᾶς παλαιοτέρας ἐπισκοπᾶς τῆς Μητροπόλεως τοῦ Κιέβου.

Ἡ ἱστορία δέν ἔδειχνε ἔλεος εἰς τούς πρόγονους ἡμῶν, μέ τό νά παρέχη πολλάς δοκιμασίας εἰς τὴν διαφύλαξιν τῆς πιστότητος αὐτῶν πρός τὴν Ἁγίαν Ὀρθοδοξίαν.

Εἰς τὴν λίαν δύσκολον περίοδον ταύτην ὅμως διὰ τὴν Μητροπόλιν τοῦ Κιέβου, συμπεριλαμβανομένης καί τῆς ἐπισκοπῆς ἡμῶν τοῦ Χέλμ, ἡ ἐνίσχυσις καί ἡ βοήθεια ἔρχονταν ἀκριβῶς ἀπό τὴν Ἰερουσαλήμ. Ἀκριβῶς ὁ προκάτοχος Ὑμῶν εἰς τὴν καθέδραν τῶν Ἱεροσολύμων – ὁ Πατριάρχης Θεοφάνης, διέπραξεν εἰς τὰς ἀρχάς τοῦ ΙΗ' αἰῶνος τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ὀρθοδόξου Ἱεραρχίας εἰς τὴν Μητρόπολιν τοῦ Κιέβου. Αὐτός ἐπίσης εἰς τὰς ἀρχάς τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1621 ἐχειροτόνησε τόν νέον ἐπίσκοπον τοῦ Χέλμ τόν Παΐσιον Τσερχάβσκι. Αὐτό τό γεγονός ἐνεδυνάμωσε πολύ τὴν Ὀρθοδοξίαν ἐπὶ τῆς γῆς ἡμῶν, παρά τοῦ ὅτι ὁ ἐπίσκοπος αὐτός οὔτε εἶχεν τό δικαίωμα ἵνα διαμείνῃ εἰς τὰ ὅρια τῆς ἐπισκοπῆς του. Διὰ τούς πρόγονους ἡμῶν ἦτο συμβολικόν τό γεγονός, ὅτι ἀκριβῶς ἀπό τὰ Ἱεροσόλυμα ἦλθεν ἡ μεγάλη ἐνίσχυσις κατὰ τὴν πιό δύσκολον περίοδον τῆς ἱστορίας τῆς Ὀρθοδοξίας εἰς τὴν γῆν τοῦ Χέλμ. Ἐπίσης ἡ ἐπομένη περίοδος εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Ὀρθοδοξίας εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν ἡμῶν ἀντιστοίχησεν εἰς τόν καιρόν, ὅποτε κατὰ τὰ ἔτη 1648 – 1649 εἰς τὴν Μητρόπολιν τοῦ Κιέβου εὐρίσκετο ὁ ἐπόμενος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ὁ Παΐσιος. Εἰς τόν προσεχῆ χρόνον ἐκ νέου ἀνεγεννήθη ἡ ἐπισκοπή τοῦ Χέλμ. Ἐξ ἄλλου αἱ σχέσεις μεταξύ τῆς ἐπισκοπῆς ἡμῶν καί τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων ἦσαν πολύ ποικιλόμορφοι. Ὁ Πατριάρχης Θεοφάνης παρεῖχε π.χ. ἐνίσχυσιν εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς Ἀδελφότητας, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἕνα ὀχύρωμα διὰ τὴν Ἁγίαν Ὀρθοδοξίαν. Μία ἐκ τῶν Ἀδελφοτήτων, αἱ ὁποῖαι ἔλαβον ἀπό αὐτόν ἕνα Πατριαρχικόν Γράμμα ἦταν ἡ Ἀδελφότης τοῦ Ζάμοστς.

Παρουσιάζοντας τὴν ἐπισκοπὴν ἡμῶν δέν εἶναι δυνατόν, ἵνα μὴ μνημονευθῆ ἡ τραγικὴ μοῖρα τῆς Ὀρθοδοξίας κατὰ τόν Κ' αἰῶνα. Ὡς σύμβολα τοῦ Γολγοθᾶ τῆς γῆς τοῦ Χέλμ κατὰ τόν περασμένον αἰῶνα μποροῦν ἵνα χρησιμεύσουν τὰ ἐξῆς τρία γεγονότα. Τό 1938, κατὰ τὴν διάρκειαν δύο μηνῶν, εἰς μίαν περίοδον εἰρήνης, εἰς ἕνα χριστιανικόν κράτος, κατεστράφησαν ἐδῶ 127 ὀρθόδοξοι ναοί. Εἰς τὴν δεκαετίαν τοῦ 1940 εἰς τὴν γῆν τοῦ Χέλμ καί Ποδλαχίας ἔλαβε χώραν τό μαρτύριον ὑπὲρ πίστεως, ὅταν πολλοὶ ἄνθρωποι ἐθυσίασαν τὴν ζωὴν αὐτῶν. Πρὶν ἀπό ἑπτὰ χρόνια ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας ἡμῶν συγκατέλεξεν μερικούς ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν Σύναξιν τῶν Μαρτύρων τοῦ Χέλμ καί τῆς Ποδλαχίας. Τό τρίτον γεγονός, τό ὁποῖον εἶναι ἀποφασιστικόν διὰ τὴν μοῖραν τῆς Ὀρθοδοξίας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ, εἶναι αἱ ἀπελάσεις τοῦ Ὀρθοδόξου πληθυσμοῦ, αἱ ὁποῖαι διεπράχθησαν κατὰ τό μέσον τῆς δεκαετίας τοῦ 1940, γεγονός τό ὁποῖον προκάλεσεν τό ὅτι οἱ Ὀρθόδοξοι πιστοὶ ἔγιναν ἐδῶ ὀλιγάριθμοι.

Ἡ ἀναγέννησις τῆς Ὀρθοδόξου ὑποδομῆς τῆς ἐπισκοπῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ ἦλθε μόλις εἴκοσι χρόνια πρὶν. Σήμερα ἡ πρωτεύουσα τῆς ἐπισκοπῆς εἶναι τό Λούμπλιν, καί αὐτὴ ἐπονομάζεται ἡ ἐπισκοπή τοῦ Λούμπλιν καί τοῦ Χέλμ. Τό Λούμπλιν δέν εἶναι ἕνας τυπικός τόπος εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Χέλμ. Εἰς τὴν ἀντιπαράθεσιν πρός τό ἀνατολικόν μέρος τῆς ἐπισκοπῆς ἡμῶν, εἰς τό Λούμπλιν οἱ Ὀρθόδοξοι ἦταν πάντοτε μία ὀλιγάριθμος μειονότης ἐν τῷ μέσῳ τῆς Πολωνικῆς

Ρωμαιοκαθολικῆς πλειοψηφίας. Αἱ ἀπαρχαί ὅμως τῆς Ὁρθοδοξίας φθάνουν ἐδῶ τόν Μεσαίωνα καί ἡ τοπική κοινότης – παρά τό ὅτι ἐν διασπορᾷ – ἔπαιζε ἕνα μέγαν ρόλον. Ὡς ἀπόδειξις τούτου μπορεῖ νά εἶναι καί τό γεγονός, ὅτι ἡ Ἐκκλησιαστική Ἀδελφότης τοῦ Λούμπλιν, ἰδρυθεῖσα τό ἔτος 1586, ὡς μία ἀπό τάς πρώτας Ἀδελφότητας εἰς τήν Μητρόπολιν, εἶχεν καταστατικόν ἐπικυρωθέν ὑπό τούς Ἀνατολικούς Ὁρθοδόξους Πατριάρχας.

Ὁ ὑπέροχος καθεδρικός ναός αὐτός τῆς τοῦ Σωτήρος Μεταμορφώσεως, εἰς τόν ὁποῖον εὐρισκόμεθα, εἶναι ἕνας ἀπό τούς παλαιότερους Ὁρθοδόξους Ἱεροῦς Ναούς εἰς τήν Πολωνίαν. Ἐκτίσθη αὐτός εἰς μίαν πολύ δύσκολον διά τήν Ὁρθοδοξίαν περίοδον – εἰς τάς ἀρχάς τοῦ ΙΖ' αἰῶνος. Τόν καθηγίασεν διά τῆς σεπτῆς δεξιᾶς αὐτοῦ ἕνας ἀπό τούς πῖο ἐξέχοντας Ἱεράρχας τοῦ ΙΖ' αἰῶνος – ὁ Ἅγιος Μητροπολίτης Κιέβου Πέτρος (Μογίλας), τοῦ ὁποίου Ἡ Κατήχησις (Ὁμολογία Πίστεως) ἐπεκυρώθη τό 1643 ὑπό τούς Ὁρθοδόξους Πατριάρχας τῆς Ἀνατολῆς, συμπεριλαμβανομένου καί τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Παΐσιου.

Ἀκριβῶς εἰς τόν Ἰ. Ναόν τοῦτον ἐπί αἰῶνας εὐρίσκετο ἡ πολυτίμητος εἰκὼν τῆς Θεοτόκου τοῦ Λούμπλιν, ἡ ὁποία ἐχάθη πρῖν ἀπό σχεδόν ἑκατόν ἔτη.

Ἀξιοσημεῖωτον εἶναι τό, ὅτι δίπλα εἰς αὐτήν τήν πολυτίμητον εἰκόνα ἐτοποθετήθη ἕνα ἀντίγραφον τῆς εἰκόνης τῆς Ἱεροσολυμιτίσεως, τήν ὁποίαν οἱ εὐσεβεῖς Ὁρθόδοξοι χριστιανοί τοῦ Λούμπλιν ἔλαβον ἀπό τόν προκάτοχον Ὑμῶν – τόν Πατριάρχην Ἱεροσολύμων Δαμιανόν πρῖν ἑκατόν ἔτη – τό 1907. Τότε ὁ Πατριάρχης αὐτός ἐχάρισεν ἐπίσης ἕνα κομμάτι τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τοῦ Κυρίου καθώς καί ἕνα κομμάτι ἀπό τήν πέτραν τοῦ Γολγοθᾶ, τά ὁποῖα περιβάλλονται ἐνταῦθα μετά μεγάλης τιμῆς. Δέον ὅπως ἀναφερθοῦν τά λόγια του Πατριάρχου Δαμιανοῦ, τά ὁποῖα ἀπευθύνθησαν πρῖν ἀπό ἑκατόν ἔτη εἰς τούς ἐνορίτας τοῦ Λούμπλιν, μετά τῶν ὁποίων ἐστήριζεν αὐτούς εἰς τήν ἁγίαν Ὁρθοδοξίαν: *«καμία ζημία δέν πρόκειται ἵνα βλάβῃ ὑμᾶς, ἐάν μετά καθαρᾶς συνειδήσεως θέλητε μείνει ἰσχυροί εἰς τήν τῶν πατέρων πίστιν καί πεπεισμένοι εἰς τό ὅτι ἡ μόνη Ὁρθόδοξος πίστις δίδει σωτηρίαν πρός τήν αἰώνιον ζωήν»*.

Τό Λούμπλιν εἶναι πόλις μετά μεγάλης ἱστορίας, ὅπου ἐκτός τῶν Πολωνῶν ἔζησαν ἐπί αἰῶνας οἱ ἐκπρόσωποι πολλῶν ἐθνῶν καί θρησκειῶν, καθώς καί ἡ ἴδια Ὁρθόδοξος Κοινότης ἦτο καί εἶναι πολυεθνική. Τό Λούμπλιν ὅμως εἶναι καί τόπος μνήμης, ἀκριβῶς ὧδε εὐρίσκεται τόπος πολύ συμβολικός διά ὀλόκληρον τήν ἀνθρωπότητα – τό στρατόπεδον συγκεντρώσεως τοῦ Μαϊντάνεκ, ὅπου μέ ἕνα θηριῶδες τρόπον ἐξολοθρεύθησαν δεκάδες χιλιάδων ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων.

Καλωσορίζομεν Ὑμᾶς, Μακαριώτατε Πατριάρχα, εἰς τήν ἐπισκοπὴν ἡμῶν, εἰς τήν ὁμορφὴν πόλιν ταύτην, εἰς τόν ἱστορικόν Ἰ. Ναόν, ὡς τόν Προκαθήμενον τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία εἶναι ἡ Μήτηρ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν. Εἴμεθα πολύ εὐγνώμονες πρός τήν Αὐτοῦ Μακαριότητα, τόν Ἀρχιεπίσκοπον Σάββαν, διά τήν σημερινήν ἐορτήν εἰς τό Λούμπλιν. Χαίρομεθα, ὅτι εἶναι παρών ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν καί ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Ἰωσήφ Ζητσίνσκι, ὁ Ρωμαιοκαθολικός Μητροπολίτης τοῦ Λούμπλιν.

Μακαριώτατε Πατριάρχα τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ, εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐν προσευχῇ συναντήσεως ἡμῶν, παρακαλῶ δεχθεῖτε τήν εἰκόνα τῆς προστάτιδος τῆς γῆς ἡμῶν, τήν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου τοῦ Χέλμ. Εὐχαριστοῦμεν διά τήν μαρτυρίαν τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως, τήν ὁποίαν κομίσατε σήμερον εἰς τήν ἐπισκοπὴν ἡμῶν ἀπό τήν ἁγίαν γῆν τῆς Ἱερουσαλήμ.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡ. ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΦΑΝΑΡΙ ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΘΥΡΑΝΟΙΞΙΟΙΣ ΤΟΥ Ι.Ν. ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ

Ομιλία του Αρχιμανδρίτου π. Νεκταρίου, εν Κωνσταντινουπόλει Επιτρόπου του Παναγίου Τάφου επι τοις Θυρανοιξίοις του ιερού μετοχίου του Παναγίου Τάφου εν Νεοχωρίω του Βοσπόρου κατά την Κυριακή 25^η Απριλίου 2010.

«Παναγιώτατε Οικουμενικέ Πατριάρχα και προσκυνητέ ημών Δέσποτα, κύριε κύριε Βαρθολομαίε.

Μακαριώτατε Πάτερ και Πατριάρχα της Αγίας Πόλεως Ιερουσαλήμ και πάσης Παλαιστίνης, κύριε κύριε Θεόφιλε.

Νύν πάντα πεπλήρωται φωτός, ουρανός τε και γη και τα καταχθόνια.

Με αυτήν την πεπληρωμένη από φώς χαρά, απευθύνουμε τον Αναστάσιμο χαιρετισμό. Χριστός Ανέστη! Χριστός Ανέστη και ως ευ παρέστητε, ευλογημένη δυάς της τετρακτύδος των αρχαίων Πατριαρχών.

Ως ευ παρέστητε ευαγγελιζόμενοι την ειρήνην, ευαγγελιζόμενοι τα αγαθά, κεφαλαί της Πόλεως των Πόλεων και της Πόλεως του Βασιλέως Χριστού.

Ζούμε εισέτι την αναστάσιμη περίοδο με ζωντανά τα σημεία της στις ψυχές μας και στη φύση. Όλα φωτισμένα, όλα καινά και απαστράπτοντα και αυτή η αναστάσιμη ενέργεια εισχωρεί όχι μόνον στις ψυχές μας αλλά και σ' αυτήν ακόμη την ύλη.

Ἄνάστασις, εκ του «άνίστημι», σηκώνομαι όρθιος, στέκομαι στα πόδια μου. Μπροστά λοιπόν σε ένα ακόμη αναστάσιμο θαύμα βρισκόμαστε σήμερα. Εδώ σ' αυτό τον Ναό του Αγίου Γεωργίου, του τρίτου Μετοχίου του Παναγίου Τάφου στην Βασιλίδα των Πόλεων.

Είχαν υφάνει οι αράχνες τα πέπλα τους σε κάθε σημείο του και η λήθη ετοιμαζόταν να το καταγράψει όχι ως κατειλημμένο, αλλά εγκαταλελειμμένο, και κινδύνευαν να πεθάνουν για πάντα οι Πατριάρχαι που αναπαύονται στο οστεοφυλάκειό του.

Αλλά και πάλι, εμακροθύμησε ο θεός, συνηγόρησε ο Άγιος Γεώργιος, εργάσθηκαν ακάματα οι άνθρωποι και νυν ο ναός πεπλήρωται φωτός.

Ήταν ένα χρέος συνάμα που έπρεπε να πληρωθεί. Ένα χρέος προς τους μακαριστούς Πατριάρχας της Σιωνίτιδος Μητρός και μνημόσυνο υπέρ των ψυχών χιλιάδων Αγιοταφιτών Πατέρων, που με τεράστιες θυσίες διατηρήσαν τον ρωμαϊκό χαρακτήρα των προσκυνημάτων την περίοδο των κάτω χρόνων στην Αγία Γη. Ένα

ταξίδι σήμερα στην ιστορία αυτών των χρόνων, ας είναι το υπόλοιπο αυτού του χρέους:

Την 15^η Δεκεμβρίου του έτους 1664 αποβιώνει στην Πόλη ο πολύαθλος Πατριάρχης Ιεροσολύμων Θεοφάνης, και θάπτεται εις την κατά Χάλκην Μονήν της θεοτόκου της Κουμαριωτίσσης. Οι Αγιοταφίται Πατέρες, γνωρίζοντες ότι το Πατριαρχείον Ιεροσολύμων χρειάζεται «Πατριάρχην ειρηνικόν και ταπεινόν», προσέπεσαν ικετευτικά στον ηγεμόνα της Μολδοβλαχίας Βασίλειο, ικανό και έμπειρο ηγέτη, αλλά και με μεγάλη επιρροή στην Οθωμανική Αυλή, και ζήτησαν την συμβολή του, ώστε να εκλεγεί Πατριάρχης ο Αρχιμανδρίτης Παΐσιος, ηγούμενος του εν Γαλατά της Μολδοβλαχίας Μετοχίου του Παναγίου Τάφου. Έγραψε επιστολή προς τον Οικουμενικό Πατριάρχη Παρθένιο ηγεμόνα περί της ψήφου των Αγιοταφιτών, ο δε Παρθένιος απέστειλε εις το Ιάσιο τον Λαρίσης Γρηγόριο και με τη συμμετοχή των Μολδαβών Μητροπολιτών, Βαρλαάμ και Αναστασίου και τη συμμετοχή του Κασσανδρείας Λεοντίου χειροτονήθη ο Παΐσιος, Πατριάρχης Ιεροσολύμων. «Ην δε ούτος ένθεος ανήρ, από της Δημητζάνας και αυτός, και συγγενής του Θεοφάνους, ήλθε δε εις Ιεροσόλυμα νέος λίαν, και εχρημάτισε υπηρέτης του Σωφρονίου πολλούς χρόνους, είτα αναστάς επορεύθη εις τα του Ιορδάνου κύκλω, και ησκήτευσεν εκεί ικανόν καιρόν, κάκειθεν μεταπέμπεται Αυτόν ο Θεοφάνης και προχειρίζεται ηγούμενον της εν Ιασίω Μονής θεοτόκου του Μπουρνόσκη κάπειτα της Μονής του αντίκρου του Ιασίου Γαλατά», όπως μας πληροφορεί στην Δωδεκάβιβλό του ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων Δοσίθεος.

Και ο Πατριάρχης Παΐσιος, όπως και όλοι οι προκάτοχοί του, διακρίθηκε για τον έκτακτο ζήλο που επέδειξε για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του Ιερού Κοινού του Παναγίου Τάφου, για την βελτίωση των οικονομικών του Πατριαρχείου και για την άοκνη μέριμνά του, με σκοπό την επίλυση των δυσχερών προβλημάτων της Σιωνίτιδος Εκκλησίας. Μεγάλο μέρος της Πατριαρχίας του ανήλωσε στις αποδημίες στην Βαλκανική, Ιβηρία, Ρωσία, και Μικρά Ασία. Κατά την επιστροφή του από την τελευταία του αποδημία εις την Ιβηρία, εστάθμευσε εις το Νεοχώριο του Βοσπόρου, συνοδευόμενος υπό του διακόνου του, Δοσιθέου, του μετέπειτα γενομένου Πατριάρχου Ιεροσολύμων. Κατά την παραμονή του στον ευλογημένο αυτό τόπο έλαβε ως αφιέρωμα στον Πανάγιο Τάφο αυτόν τον ναό, (εις τον οποίον ευρισκόμεθα σήμερα), κατά το έτος 1659.

Εις το βιβλίο του «*Τα μετά την άλωσιν*», ο Αθανάσιος Κομνηνός Υψηλάντης αναφέρει: «Κατά το 1658 απήλθεν εις την Ιβηρίαν ο Πατριάρχης Παΐσιος διά του Πόντου από του Κόνδοσι λιμένος της Τζερκεζίας μέχρι του Κουρς λιμένος της Μεγκρελίας κακειθεν εις Ιβηρίαν φθάσας χάριν ελεημοσύνης, μετά πολλά έφθασεν εις το Νεοχώριον το παρα τω Σωσθενίω της Προποντίδος. Εκείσε όντι αφιέρωσε τω Παναγίω Τάφω ο προπάππος μου Χατζη Νικόλαος, τόπον από το ποστάνι του, εν ώ και τις μικρά Εκκλησία επ' ονόματι τιμωμένη του Αγίου Γεωργίου. Κατά το έτος 1660 ο Παΐσιος εόρτασε το Πάσχα εις τον ναόν αυτόν. Σήμερον, 350 έτη μετά, την πασχαλινή περίοδο, Υμείς, ο Μακαριώτατος Πατριάρχης της Αγίας Πόλεως λειτουργείτε εις τον ίδιον χώρον.

Υπό του Πατριάρχου Δοσιθέου εκτίσθησαν ύστερον και πλείω κελλία εις τον τόπον αυτόν δια την Εκκλησίαν και σπίτι πατριαρχικόν.

Ο Αθανάσιος Υψηλάντης τάσσεται μεταξύ των ομογενών οι οποίοι διακρίθηκαν κατά τον 18^ο αιώνα για την φιλογένεια, πολυμάθεια και πολιτική σύνεση. Συγγενής του ηγεμόνα Αλεξάνδρου Υψηλάντη, διέπρεψε και στα εκκλησιαστικά γράμματα, σε

πολλές υποθέσεις του Γένους, αλλά και στα χρονικά της Βλαχικής ηγεμονίας, όπου εχρημάτισε επί διετία σπαθήρης. Ο ιστορικός και συγγραφέας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας Χάμερ, αναφέρει ότι ο Αθανάσιος έλαβε πολλές φορές ενεργό ρόλο σε σπουδαίες πολιτικές υποθέσεις επι της εποχής του Βεζύρη Ραγήπ Μεχμέτ Πασά, διαφιλονίκησε δε και το αξίωμα της μεγάλης διερμηνείας προς τον Γρηγόριο Αλεξάνδρου Γκίκα. Ο Αθανάσιος κατοικούσε στην αποβάθρα του Αγίου Γεωργίου η οποία πουλήθηκε μετά στην οικογένεια Λαμπίκη, στην δε κατοικία του στο Φανάρι ευρισκόταν επιγραφή του Πατριάρχου Παρθενίου, από όπου συναγόταν το συμπέρασμα ότι ήταν τέκνο του Θεοδώρου και της Κασσάνδρας.

Η αρχαιότητα του ιερού ναού αυτού αποδεικνύεται τόσο εκ των ανακαινιστικών επιγραφών του όσον και εκ των ιερών εικόνων του τέμπλου, εκ των οποίων η του Χριστού, της Θεομήτορος, του Αγίου Προδρόμου και η επιζωγραφισθείσα του Αγίου Γεωργίου, ιστορήθηκαν κατά το έτος 1699 και εστάλησαν εκ της Μοσχοβίας ως δώρον «εις το Μετόχι του Αγίου Τάφου, εις του Νεοχωρίου την εκκλησίαν», όπως χαρακτηριστικά αναγράφεται επ' αυτών, εκ της τεχνοτροπίας δε εικάζεται ότι είναι έργα του ρώσου ζωγράφου Σιμωνώφ.

Ο ναός εγνώρισε πλείστες όσες ανακαινίσεις, μεταξύ δε αυτών ξεχωρίζουν οι του Πατριάρχου Δοσιθέου, του Αρχιμανδρίτου Γερμανού του Κυπρίου, του Πατριάρχου Ανθίμου, του Πατριάρχου Αθανασίου, ως τελευταία δε του Πατριάρχου Κυρίλλου του Β' πρό εκατόν πενήντα ετών περίπου.

Μία εκ των σπουδαιότερων μορφών της ιστορίας του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων είναι ο Πατριάρχης Αθανάσιος, ο χρηματίας και ηγούμενος του ιερού αυτού ναού, και το όνομά Του συνδέεται άρρηκτα με την επίλυση ενός εκ των μεγαλύτερων προβλημάτων που αντιμετώπισε η Αγιοταφίτικη Αδελφότης κατά το πρώτο τέταρτο του 19^{ου} αιώνα.

Η Αγιοταφίτικη Αδελφότης, ως γνωστόν, δεν είχε εξ αρχής πόρους άλλους από τα ελέη των ευσεβών χριστιανών. Μετά την άλωση της Ιερουσαλήμ υπό του Σουλτανου Σελήμ κατά το 1517, άρχισε να διαμοιράζεται ο ναός του Παναγίου Τάφου και τα άλλα πανσέβαστα προσκυνήματα, και το γένος των Ορθοδόξων εκ της επηρείας των προβλημάτων τα οποία δημιουργούνταν από τα άλλα δόγματα αύξησε τις ανάγκες του και από καιρού εις καιρόν επεφορτίζετο με άλλα χρέη. Η αντιζηλία των ετεροδόξων για την κυριαρχία των προσκυνημάτων έτρεφε σιγά σιγά την απληστία των κρατούντων, μέχρι που έφθασαν εις τον φρικώδη βαθμό να απαιτούν χιλιάδες φλωρίων από τους Ορθοδόξους σε κάθε περίπτωση φιλονικείας περί των προσκυνημάτων, η οποία ξεσηκωνόταν από τα άλλα δόγματα.

Βέβαια, όσες φορές τα χρέη καταντούσαν αφόρητα, οι συνδρομές των ηγεμόνων της Βλαχομπογδανίας απέσειαν το βάρος των, όπως μας διασώζει σε πολλά υπομνήματά της η ιστορία.

Ο Πατριάρχης Άνθιμος δεν εμιμήθη το παράδειγμα των προκατόχων του, δηλαδή των αποδημιών χάριν ελεημοσύνης. Κατά τον θάνατό Του κατέλειπε χρέος 500 χιλιάδων γροσσίων στην Πόλη και εξακοσίων χιλιάδων εν Ιερουσαλήμ. Κατά την άνοδό του στον θρόνο ο Πατριάρχης Πολύκαρπος αντιμετώπισε το τραγικό συμβάν της πυρπολήσεως του Ναού της Αναστάσεως. Η ανακαίνισης του Ναού αλλά και η επισκευή της Βηθλεέμ εστοίχισαν εις το Ιερό Κοινόν δύο εκατομμύρια (2.000.000) γρόσσια. Κατά το 1821, το χρέος ανήλθε στο ποσό των επτά εκατομμυρίων (7.000.000).

Αναγκάσθηκε τότε η Αδελφότης να λαμβάνει δάνεια προς 40 έως 50 τοις εκατό, και μη μπορώντας να τα αποπληρώσει ανακεφαλαίωσε τους τόκους. Οι τόκοι έφθασαν στο 90%. Κατά την δημιουργηθείσα κατάσταση του 1821, ο Πανάγιος Τάφος στερήθηκε εντελώς τις προσόδους του και έπαψαν επίσης τα έσοδα των κτημάτων της Βλαχομπογδανίας.

Οι απαραμύθητες θλίψεις εκ των χρεών απεθέρισαν την ζωή του Πατριάρχου Πολυκάρπου, ο οποίος εκοιμήθη την 5^η Ιανουαρίου του 1827, χωρίς να αφήσει διάδοχο του θρόνου του, σύμφωνα με την επικρατούσα συνήθεια. Τότε όλες οι γνώμες των Αγιοταφίτων συνήλθαν εις τον Αρχιμανδρίτην Αθανάσιο, ηγούμενο της Εκκλησίας του Νεοχωρίου, ηλικίας τότε 65 ετών.

Ραιδεστινός την πατρίδα συνόδευσε τον Πατριάρχη Αβράμιο και απεστάλη υπό του Πατριάρχου Ανθίμου στην αποδημία υπέρ ελεών στην Άνω και κάτω Ιβηρία. Έζησε 12 χρόνια στην Τυφλίδα και επανερχόμενος στην Πόλη έφερε αρκετή οικονομική βοήθεια στο Ιερό Κοινό του Παναγίου Τάφου και έκτοτε διέτριβε στο Νεοχώριο. Από την θέσιν αυτή εκλήθη στον Πατριαρχικό θρόνο.

Δια των φρονίμων ενεργειών του και με την συνεργασία προσωπικοτήτων του Γένους κατόρθωσε σε διάστημα δεκαπέντε περίπου ετών να εκμηδενίσει σχεδόν το χρέος του Παναγίου Τάφου, το οποίο είχε φθάσει εις το ιλιγγιώδες ύψος των 15 εκατομμυρίων. Ακόμη και ο ίδιος ο Σουλτάνος Μαχμούτ προσέφερε δωρεά 500 χιλιάδων γροσσίων για την απόσβεσή του.

Εκοιμήθη την 16^η Δεκεμβρίου του 1884, αφού αγωνίσθηκε υπεράνθρωπα για την απόσβεση του χρέους και την υπεράσπιση των δικαιωμάτων του γένους επί των Αγίων Τόπων.

Ο Αθανάσιος ήταν ο τελευταίος των Πατριαρχών οι οποίοι από τον 17^ο αιώνα εκλέγονταν όχι στη Ιερουσαλήμ, αλλά στην Πόλη.

Οι ψυχές των Αθανασίου, αλλά και τόσοσ άλλων Πατριαρχών, των οποίων τα οστά αναπαύονται εις το οστεοφυλάκειο όπισθεν του Ιερού Βήματος αυτού του Ναού θα αγάλλονται σήμερα δια το σημερινόν θαύμα, την ανακαίνιση αυτού του Ναού, εκατόν πενήντα και πλέον χρόνια μετά την τελευταία εκ βάθρων ανακαίνισή του από τον μακαριστό Πατριάρχη Κύριλλο τον Β', θα αγάλλονται διότι οι κόποι των δεν απολέσθηκαν. Ας είναι αιωνία τους η μνήμη.

Συμπληρώνοντας τον λόγο, επιθυμώ να ευχαριστήσω εκ βάθους καρδίας τον Άγιο εν Τριάδι προσκυνητόν θεόν και τον Άγιον Μεγαλομάρτυρα Γεώργιο, τον και οικήτορα αυτού του Ιερού Ναού.

Να ευχαριστήσω Υμάς, Μακαριώτατε μετά της Τιμίας Συνοδείας Υμών, δια τον κόπον εις τον οποίον υπεβλήθητε, ώστε αυτήν την μεγάλη ημέρα να βρίσκεστε εδώ και να ευλογείτε το έργο. Εν τω προσώπω δε Υμών, το παλαιόφατον Πατριαρχείον Ιεροσολύμων δια την οικονομικήν συνδρομήν εν τη επιτελέσει του έργου.

Να ευχαριστήσω τον κύριο Βασίλειο Μπουρνόβα για την αμέριστη οικονομική και ηθική του στήριξη.

Να ευχαριστήσω την Εκκλησιαστική Επιτροπή του Ιερού Ναού της Παναγίας της Κουμαριωτίσσης, με επικεφαλής τον πρόεδρό της κύριο Λάκη Βίγκα και τους

ευσεβείς αδελφούς μας των ενοριών του Νεοχωρίου, της Παναγίας και του Αγίου Νικολάου, αλλά και όλης της Πόλεως, οι οποίοι μας συνέδραμαν οικονομικά και ηθικά.

Να μνημονεύσω κάποιον που λείπει από την ομήγυρη, αλλά υπήρξε όνειρό του ο ανακαινισμός αυτού του ναού και από εκεί ψηλά αποδεικνύει την αγάπη του δια μέσου της οικογενείας του. Του αγαπητού μου Σταύρου Καλφάογλου, Σταυροφόρου του Παναγίου Τάφου.

Αλλά πιο πολύ θα ήθελα να ευχαριστήσω τον ζωντανό φύλακα άγγελο αυτού του Ναού, που θυσιαστικά εργάσθηκε μέρα και νύκτα κατά την διάρκεια των εργασιών. Που χωρίς αυτόν τον φύλακα άγγελο θα ήταν ανθρωπίνως αδύνατη η πραγματοποίηση αυτού του έργου. Να ευχαριστήσω την κυρία Έλλη Ναρλή, που όλο αυτό τον καιρό ήταν δίπλα μου, χωρίς να δυσανασχετήσει και ανταποκρινόμενη σε κάθε μου κάλεσμα. Δεν ενθυμούμαι πόσες φορές την ημέρα πρόφερα το όνομά της, ζητώντας πάντα μίαν εξυπηρέτηση.

Σ' ευχαριστώ από καρδιάς, κυρία Έλλη, και εύχομαι ο Άγιος Θεός και ο Άγιος Γεώργιος να σου επιστρέψουν τον κόπο σου, όπως αυτοί ξέρουν.

Μεγάλες ευχαριστίες και απεριόριστο σεβασμό και ευγνωμοσύνη οφείλω προς Υμάς, Παναγιώτατε, διότι με την Υψηλή Σας παρουσία και συμπροσευχή εντός του Ιερού βήματος, επευλογήσατε τους ταπεινούς μας κόπους.

Παρακαλώ, τελειώνοντας, να δεχθείτε και την υλική έκφραση της αγάπης μας δια μέσου των ταπεινών αυτών δώρων εις αγαθήν ανάμνησιν αυτής της ημέρας.

Είησαν τα έτη Υμών πολλά και ευλογημένα.

Χριστός Ανέστη!

Αρχιμανδρίτης Νεκτάριος

Επίτροπος εν Κωνσταντινουπόλει του Παναγίου Τάφου».

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ **ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΘΥΡΑΝΟΙΞΙΟΙΣ ΑΓ.** **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΕΙΣ ΦΑΝΑΡΙΟΝ**

Χαιρετισμός προέδρου κοινότητας Νεοχωρίου

κ. Παντελή Βίγκα στα θυρανοίξια του Ναού του Αγ. Γεωργίου

Μετοχίου του Παναγίου Τάφου

25/04/2010

Μακαριώτατε, εντιμότατε κ. Πρόξενε της Ελλάδος

Χριστός Ανέστη,

Με τις ψυχές μας γεμάτες από ανοιξιιάτικη ευφορία και ελπίδα που αντλήσαμε από το Άγιο Πάσχα, εκ μέρους των Νεοχωριτών σας καλωσορίζουμε στον ιστορικό Ναό του Αγίου Γεωργίου, Μετοχίου του Παναγίου Τάφου.

Ο Άγιος Γεώργιος του Νεοχωρίου σήμερα γιορτάζει πιο χαρμόсуνα από κάθε άλλη φορά.

Υπερήφανος για την αντοχή του το πέρασμα των αιώνων, μεταφέροντας απεριόριστες εκκλησιαστικές κοινωνικές, πνευματικές παραδόσεις και αξίες μας υποδέχεται σήμερα περικαλλής, λαμπρός, φωτισμένος για να μας υποσχεθεί ότι θα συνεχίσει ακόμη για πολλούς αιώνες την παρουσία και την προσφορά του σε αυτόν τον ευλογημένο τόπο.

Εμείς οι Νιχωρίτες που προσευχηθήκαμε χρόνια σε αυτόν τον ναό, που ζήσαμε τις πολιτικές και περιουσιακές ταλαιπωρίες του, τα δεινά έτη της εποχής του αείμνηστου Παπα-Γιάννη μας, μετέπειτα Επίσκοπο Πορφυρουπόλεως, είμαστε ιδιαίτερα συγκινημένοι αλλά και υπερήφανοι για το σημερινό ιστορικό γεγονός της επαναλειτουργίας του Ναού μας με μία αναστάσιμη διάσταση.

Αυτή η συνάντηση με την ιστορία επιτεύχθηκε χάρις στον σεβαστό Αρχιμανδρίτη π. Νεκτάριο, Επίτροπο του Παναγίου Τάφου στην Πόλη.

Είμαστε όλοι ευγνώμονες για αυτό που μας παραδίδει, ώστε και ο ναός αυτός να εξακολουθήσει την πνευματική του προσφορά και στην ιστορία του αύριο.

Τον συγχαίρουμε από τα βάθη της καρδιάς μας για όλους του κόπους του την αντοχή του, τις στερήσεις του, την προσήλωσή του να μεταδώσει γενναιόδωρα τους θησαυρούς αυτούς στις μελλοντικές γενεές, την εργατικότητα και την εξαιρετική αποτελεσματικότητά του.

Ευχαριστούμε τους αγαπητούς γονείς του π. Νεκταρίου κ. Σάββα και κ. Σοφία που συνόδευαν και συνεργάστηκαν μαζί του όλο αυτό το διάστημα επίσης ένα μεγάλο ευχαριστώ στην συγχωριανή μας κ. Ελένη Ναρλή συνεχίζοντας υπερήφανα την παράδοση των προγόνων της, μισό αιώνα και πλέον εξακολουθεί να επιβλέπει και να εργάζεται για τον Αγ. Γεώργιο σαν φύλακας άγγελος.

Μακαριώτατε,

Ευχαριστούμε Εσάς και την τίμια Συνοδεία Σας που ήλθατε από τους Αγίους Τόπους για να μας ευλογήσετε και να γιορτάσετε μαζί μας και μαζί με τον Πνευματικό μας πατέρα των Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο την χαρά των εγκαινίων του Αγ. Γεωργίου.

Οι 3 ναοί και τα 3 αγιάσματα αποτελούν τον πνευματικό πλούτο της ζωής των Νεοχωριτών. Να είστε βέβαιοι ότι θα εξακολουθούν να λειτουργούν και να δοξολογούν το πνεύμα του Πανάγαθου Θεού.

Πολλά τα έτη Σας και Χρόνια Πολλά.

ngg_shortcode_4_placeholder